

Llibre blanc

Models comentats de contractes
per a artistes visuals

Autors: Rubèn Guilanyà i Samuel Muñoz.

Maquetació i disseny: Joana Martos.

Traducció i correcció: Rosó Cusó.

Promotor de la iniciativa: Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya
Barcelona, 2018

*Els autors cedeixen els continguts a la Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya
sota la llicència creative commons:*

Reconeixement-NoComercial-Compartirigual (by-nc-sa).

Índex

1.	Presentació	9
2.	Pròleg	12
3.	El contracte: consideracions generals	17
3.1.	Una caixa d'eines	17
3.2.	Els elements essencials del contracte: objecte, consentiment i causa	17
3.3.	Identificació de les parts	19
3.4.	Lloc i data	20
3.5.	Aspectes econòmics (preu i costos)	20
3.6.	Entrega	21
3.7.	Risc	22
3.8.	Propietat intel·lectual	23
3.9.	Duració	24
3.10.	Resolució	25
3.11.	Clàusula de dret aplicable i submissió	26
4.	Contracte de compravenda d'obra plàstica (pictòrica, escultòrica, instal·lació i similars)	28
4.1.	Breu explicació	28
4.2.	Qüestions pràctiques	28
4.2.1.	Entrega de l'obra	28
4.2.2.	Drets d'autor	29
4.2.3.	Impostos, taxes, aranzels i altres costos	30
4.3.	Model de contracte	32

5.	Contracte de prestació de serveis artístics d'execució de performance	36
5.1.	Breu explicació	36
5.2.	Qüestions pràctiques	37
5.2.1.	Honoraris i producció	37
5.2.2.	L'esdeveniment en què es realitza la performance	38
5.2.3.	La imperativitat de les dates	38
5.2.4.	Drets de la propietat intel·lectual sobre la performance	38
5.3.	Model de contracte	41
6.	Contracte d'encàrrec d'obra nova	47
6.1.	Breu explicació	47
6.2.	Qüestions pràctiques	48
6.2.1.	Línia artística i pressupost	48
6.2.2.	Costos de producció de l'obra	48
6.2.3.	Drets d'autor	48
6.2.4.	Entrega de l'obra	49
6.2.5.	Drets de retenció	51
6.2.6.	Resolució	51
6.3.	Model de contracte	52
7.	Model de contracte de representació amb galeria	58
7.1.	Breu explicació	58
7.2.	Qüestions pràctiques	59
7.3.	Model de contracte	62

8.	Contracte de dipòsit d'obra artística	73
8.1.	Breu explicació	73
8.2.	Qüestions pràctiques	74
8.2.1.	Gratuitat i costos del dipòsit	74
8.2.2.	Entrega de l'inventari	75
8.2.3.	Prohibició d'ús de l'obra	75
8.3.	Model de contracte	76
9.	Contracte de cessió d'obra per a exposició puntual	80
9.1.	Breu explicació	80
9.2.	Qüestions pràctiques	80
9.2.1.	Identificació de l'obra o obres cedides	80
9.2.2.	L'espai autoritzat	81
9.2.3.	Entrega i devolució de l'obra	81
9.2.4.	Manera d'exhibició de l'obra	81
9.2.5.	Venda de l'obra	82
9.3.	Model de contracte	83
10.	Contracte de comissariat d'exposició	91
10.1.	Breu explicació	91
10.2.	Qüestions pràctiques	91
10.2.1.	Dossier tècnic	91
10.2.2.	Obres comissariades i artistes participants	92
10.2.3.	Aspectes econòmics del contracte	92
10.2.4.	Relació amb tercers	93
10.2.5.	Drets d'autor	93
10.3.	Model de contracte	95

11. Contracte de llicència per realitzar esdeveniments, exposicions o exhibicions	103
11.1. Breu explicació	103
11.2. Qüestions pràctiques	104
11.2.1. La marca i el manual d'ús	104
11.2.2. Obligacions de les parts	105
11.2.3. Rendiment econòmic de l'esdeveniment	106
11.3. Model de contracte	107
12. Contracte de cessió d'imatge	114
12.1. Breu explicació	114
12.2. Qüestions pràctiques	114
12.3. Model de contracte	116
13. Contracte de cessió de drets de la propietat intel·lectual	120
13.1. Breu explicació	120
13.2. Qüestions pràctiques	120
13.2.1. Quins drets se cedeixen?	120
13.2.2. En quina modalitat se cedeixen els drets?	123
13.2.3. Per quant temps se cedeixen els drets?	123
13.2.4. S'han cedit amb caràcter exclusiu o no?	124
13.3. Model de contracte	125
14. Autorització a un tercer per realitzar determinats actes en nom de l'artista	130
14.1. Breu explicació	130
14.2. Qüestions pràctiques	130
14.3. Model d'autorització	132

15.	Contracte d'arrendament de local per a taller artístic	134
15.1.	Breu anàlisi general	134
15.2.	Qüestions pràctiques	135
15.3.	Contracte d'arrendament de local per a taller artístic	140
16.	Model de factura	145
16.1.	Breu explicació	145
16.2.	Model de factura	153
17.	Pressupost	156
17.1.	Breu anàlisi general	156
17.2.	Model de pressupost	159
18.	Certificat d'autoria	162
18.1.	Breu explicació	162
18.2.	Qüestions pràctiques	162
18.3.	Certificat d'autoria	164
19.	Albarà d'entrega d'obra	166
19.1.	Breu explicació	166
19.2.	Model d'albarà	168
20.	Rebut de rendiments del treball	170
20.1.	Breu explicació	170
20.2.	Model de rebut dels rendiments del treball	172

Presentació

1. Presentació

La Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya va néixer amb la voluntat de ser una eina útil per als artistes en la defensa dels seus drets en un sentit ampli del terme. Una eina per construir un capital social que beneficiés no només els socis i sòcies, sinó a tota la comunitat artística en el seu conjunt, i que promogués la reciprocitat i la confiança com a base de la interacció social entre els i les artistes, i la societat. Per defensar els drets morals i econòmics cal conèixer-los, i per preservar-los, cal tenir models específics, concrets i entenedors. Aquest Llibre blanc vol proporcionar als seus lectors una guia de contractes, des dels més comuns fins a altres als quals potser no prestem tanta atenció. I no només proporcionar models, també comentaris que facilitin el seu ús i ens recordin el sentit i el compromís que adquirim quan signem un contracte.

Què volem garantir amb aquest llibre? Una defensa dels interessos dels artistes amb una consideració equilibrada de l'altra part, sigui un galerista, una institució, un altre artista o un professional; una consideració detinguda de les peculiaritats del nostre sector. Un contracte de lloguer no és específicament un contracte per artistes, però és un contracte que molts artistes han de signar al llarg de la seva activitat. Posats a proposar un model de contracte de lloguer, podem considerar si la precarietat al món de l'art pot facilitar situacions recurrents que cal tenir en compte, per tal que quedin reflectides a les clàusules del nostre model. Un exemple: la necessitat de compartir l'espai amb altres artistes, que sovint desperta recels als propietaris, pot ser regulada de manera acceptable per les dues parts si hem pensat prèviament una solució.

Aquesta obra pretén fer-nos entendre els tràmits i els documents, i que els perdem la por i la mandra. És per això que utilitza un

llenguatge planer tant en els models com en les explicacions (llevat de les inevitables «paraulotes» de la terminologia del dret civil que desanimen qualsevol ciutadà llec en la matèria, no només els artistes!). Quan un artista sap quin tipus de contracte vol fer vol dir que té clar quins són els seus drets i els seus deures, que és conscient del valor de la seva feina i, probablement, aquesta presa de consciència l'ajudarà a rebutjar condicions professionals precàries. D'altra banda, si els artistes no coneixem i defensem els nostres drets, qui ho farà per nosaltres?

Volem remarcar que en els models i en les explicacions no hem utilitzat les formes dobles (és a dir, el masculí i el femení) ja que hauria fet més enfarregats i feixucs els textos, cosa totalment contrària a l'objectiu d'aquest llibre. Però això no treu que s'hagi d'utilitzar la forma femenina sempre que calgui (que serà moltíssimes vegades), i que utilitzar el masculí quan toqui el femení sigui un disbarat inadmissible que esperem que qui tingui aquest llibre a les mans no faci mai.

Aquest llibre ha comptat amb la col·laboració de tota la massa social de la PAAC, dels seus artistes, que han proporcionat la matèria primera –els contractes– que han servit com a guia per fer una llista de contractes i per detectar les clàusules abusives o les mancances més comunes.

I no podem acabar aquesta presentació sense agrair especialment als advocats Rubèn Guilanyà i Samuel Muñoz la seva implicació desinteressada i generosa en aquest projecte, implicació cabdal que ha fet possible aquest llibre.

Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya

Pròleg

2. Pròleg

A GUILANYÀ&MUÑOZ hem preparat els models de contractes i documents junt amb els seus respectius comentaris amb la idea que aquesta obra que us presentem sigui una caixa d'eines per a artistes plàstics i performàtics en la vostra activitat professional.

Aquests materials no pretenen ser un manual de contractes del sector artístic. Són el que són: 17 documents i els seus comentaris amb la finalitat de ser utilitzats en la pràctica diària pels artistes plàstics i performàtics.

En l'elaboració d'aquesta obra, hem tingut en compte materials i models de contracte diversos que artistes de la Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya ens han facilitat, així com materials i documents que ja teníem fruit del nostre assessorament aquests darrers anys.

La motivació d'aquest projecte neix d'una observació: la gran majoria d'artistes produeix obra en condicions econòmiques molt precàries i en un marc legal advers que no entén la singularitat en què es produeix art. I, tanmateix, aquesta gran majoria d'artistes són el gran ecosistema del qual s'alimenten tots els estaments del sector artístic: els artistes amb grans noms i gran cotització en el mercat, les institucions i museus que volen un patrimoni cultural potent, les galeries i els col·leccionistes. Sense aquesta gran majoria d'artistes, sovint injustament desconeguts pel gran públic, l'art no tindria l'oxigen per respirar ni –permeteu-nos continuar el símil– nutrients amb què alimentar la creativitat. La caixa d'eines que volem que sigui aquesta obra té com a destinataris principals aquesta gran majoria d'artistes que produeix i crea art cada dia en un marc econòmic gens favorable. Precarietat econòmica significa

també precarietat en recursos jurídics i, en conseqüència, suposa una gran limitació per accedir a documents jurídics de qualitat adaptats a la realitat de l'artista. Amb aquesta obra volem reduir una mica la precarietat jurídica del treball artístic.

Les diferents associacions d'artistes d'Espanya han anat acumulant models de contracte d'ús habitual, manuals, protocols de bones pràctiques i d'altres documents per lluitar contra la ignorància jurídica dels artistes. Molts d'aquests materials són de gran valor i molta qualitat jurídica. Tanmateix, cap dels materials disponibles té les característiques d'aquest que us presentem, que ho recull tot en un sol document i que esperem que el faci especialment útil en la pràctica professional dels artistes. Justament tenint per objectiu la pràctica professional, sabem que molts artistes utilitzaran per si mateixos aquests contractes, ja que no sempre es tenen recursos per permetre's un assessor o advocat expert en el sector de l'art. Per això hem volgut mantenir els contractes el més senzills possible i amb un llenguatge accessible i directe, perquè les persones que utilitzin aquests contractes puguin entendre què firmen amb una simple lectura.

En la selecció de materials, hem distingit 4 grans tipologies:

- Els models de contracte específics del sector, d'ús més habitual. Aquí hem pogut comparar el treball fet per altres companys i acumulat per les diferents associacions d'artistes. El nostre treball ha consistit en tres punts: (i) completar aspectes; (ii) actualitzar alguns elements en funció del comportament actual del mercat de l'art; (iii) i simplificar el clausulat i el redactat per fer els documents tan accessible com es pugui.
- Els models de contracte que, sense ser els habituals, els artistes demanen tenint en compte les noves necessitats del mercat de l'art. Per aquest motiu hem inclòs el contracte de

comissariat, ja que cada vegada més artistes combinen les activitats de producció pròpia amb la curadoria o comissariat d'obres d'altres artistes. També hem inclòs el contracte de llicència per a esdeveniments, ja que col·lectius d'artistes que organitzen esdeveniments singulars volen regular les seves col·laboracions amb les entitats que hi estiguin interessades.

- Els models de contracte que, sense ser específics del sector de l'art, són d'ús molt habitual per als artistes: el contracte de lloguer de local per a taller, l'autorització a un tercer per fer una gestió, la cessió de drets de la propietat intel·lectual i la cessió de drets d'imatge.
- Altres documents com la factura, l'albarà i el pressupost, els quals, malgrat tenir una importància pràctica indiscutible, generen molts dubtes i confusió entre els artistes.

Com veureu, la utilitat d'aquests materials és tenir, al dia i en un sol lloc, la gran majoria de contractes i documents que un artista necessita acompanyats d'un breu comentari explicatiu, de redacció fàcil i accessible. Aquesta és la nostra petita aportació a la comunitat d'artistes en la lluita contra la precarietat econòmica en el sector de l'art.

Finalment, volem agrair a Cinta Moreno, Rosó Cusó i Tomàs Pariente les moltes observacions, crítiques, comentaris i suggeriments que ens han fet i que, sens dubte, han contribuït a millorar el resultat final de l'obra. Al cap i a la fi, la creació –i això també val per a l'art– té alguna cosa paradoxal: sempre hi ha alguna part d'apropiació injusta, ja que tota obra d'art és, en certa manera, obra col·lectiva. Tanmateix, també és cert que, sense l'atreviment del geni individual, l'art en majúscules no existiria. La creació artística és, en

darrer terme, una legítima apropiació creativa. Conscients de tot plegat, GUILANYÀ&MUÑOZ posem a disposició de tothom els drets d'aquesta obra en creative commons, sota aquestes llicències:

 Reconeixement-NonComercial-CompartirIgual (by-nc-sa).

Samuel Muñoz
Advocat

Rubèn Guilanyà
Advocat

El contracte:

consideracions generals

3. El contracte: consideracions generals

3.1. Una caixa d'eines

Els models de contracte i els documents d'aquesta obra són una caixa d'eines que pretén cobrir les necessitats bàsiques dels artistes plàstics i perfomàtics en matèria de contractes, actes jurídics habituals i de documents com la factura, l'albarà o el pressupost. Junt a cada model de contracte o document trobareu el seu corresponent comentari amb les qüestions pràctiques específiques que heu de tenir en compte. A continuació, veurem aspectes comuns als diferents contractes i documents.

3.2. Els elements essencials del contracte: objecte, consentiment i causa

En dret espanyol, quan dues (o més) persones es posen d'acord que una persona faci alguna cosa (com entregar una obra) a canvi que l'altra persona faci una altra cosa (com pagar-ne el preu), tenim un contracte. En alguns materials sobre contractes, trobareu que els elements essencials del contracte són l'objecte, el consentiment i la causa. Aquests tres termes són termes jurídics i no us han de preocupar. Però aprofitem l'ocasió per explicar-vos perquè no cal que us en preocupeu.

L'objecte no és més que el contingut de les obligacions assumides per les parts. Per raó de la importància del terme objecte (ja que sense objecte no hi ha contracte), en molts contractes, veureu que a la primera clàusula posa «objecte». En aquesta clàusula se sol posar les obligacions principals o més importants d'un contracte. Nosaltres, seguint aquest costum en la redacció de contractes a Espanya, l'hem mantinguda, però un contracte podria no tenir cap clàusula objecte i tenir unes obligacions ben definides en el seu clausurat, i el contracte seria perfectament vàlid. Algunes

vegades us haureu trobat amb contractes que no tenen la clàusula «objecte». Això és així perquè no hi cal. Tanmateix, ben utilitzada, ajuda a entendre què pretenen les parts que firmen el contracte i quines obligacions volen regular.

El que els juristes experts en contractes diuen requisit del **consentiment** no és més que la voluntat manifesta de les parts de voler subscriure el contracte. En un contracte escrit, això es fa mitjançant la firma.

Finalment, el que els juristes anomenen **causa**, no és més que la finalitat pràctica que es persegueix amb un contracte. Per exemple, en el cas de la compravenda d'una obra, la finalitat és que el comprador pugui adquirir l'obra i l'artista es vegi recompensat pel seu treball. La causa és un element del dret civil que poc a poc va desapareixent dels ordenaments jurídics de països de tradició civilista, ja que en molts països que han actualitzat el seu codi civil s'han adonat que n'hi ha prou amb el consentiment i unes obligacions ben definides que no siguin contraries a la llei perquè hi hagi contracte. Quan un tipus de contracte és d'ús més o menys habitual (com tots els que us presentem), no us heu de preocupar per la causa del contracte, ja que la finalitat pràctica és del tot coneguda. Si preparem o firmem un contracte o acord que no és d'ús freqüent, convé aprofitar l'espai dels contractes entre «les parts» i «les clàusules, estipulacions o condicions» i que s'acostuma a definir com «exposen» o «manifesten». El que les parts exposen o manifesten ajuda a entendre quina finalitat pràctica persegueixen les parts i, per tant, contribueix a determinar la causa del contracte. Recordeu, si un jutge entén que un contracte no té causa, el declararà nul. Regla pràctica: si el contracte no és d'ús freqüent, expliqueu perquè firmeu el contracte en l'«exposen» o «manifesten».

Un cop vist ràpidament el que els civilistes anomenen elements essencials del contracte (objecte, consentiment i causa), vegem els elements d'un contracte que, sense tenir la consideració jurídica d'essencial, en termes pràctics són crucials.

3.3. Identificació de les parts

Us semblarà increïble els problemes que pot causar una deficient identificació de les parts en un contracte. Si un contracte està molt ben redactat i defensa molt bé els vostres interessos però l'altra persona que el firma –la contrapart– no està ben identificada, no servirà de res. Quines precaucions puc prendre per identificar correctament les parts d'un contracte?

A l'apartat destinat a les parts dels models que us proposem, veureu que tenim tres grans elements: (i) el nom fiscal complet, que en les persones físiques és el nom i cognoms complets, i en el cas de les persones jurídiques la denominació social; (ii) el número d'identificació fiscal o NIF, que en les persones físiques és el DNI (NIE per als estrangers) i per a les persones jurídiques se sol conèixer com CIF i (iii) el domicili complet: carrer, porta i pis, municipi i codi postal (si el domicili és a l'estranger, el país, l'adreça completa i el ZIP code, equivalent al codi postal).

Ja que un document sempre el firma una persona física, resulta molt convenient fer una còpia del DNI o NIE o, en cas de ser estranger i no tenir-ne, del passaport. Això ens permet veure si les dades del contracte corresponen a les del document i, encara més important, que la firma utilitzada per la contrapart en el contracte és la mateixa que utilitza en el contracte. Avui dia no cal tenir un escàner o fotocopiadora, podem simplement fer una foto amb un smartphone al DNI o passaport.

3.4. Lloc i data

La data d'un contracte té efectes importants molt diversos: des d'un punt de vista tributari, és la data que hisenda pot tenir en compte per a la meritació dels impostos; des del punt de vista del dret civil, és la data a partir de la qual comença a comptar el termini de la prescripció. Així mateix, en la redacció d'un contracte, les referències temporals acostumen a assumir una data de subscripció del contracte com, per exemple, quan diem «el contracte té una durada de 3 anys». Si el contracte no té una data, aquesta clàusula perdrà la seva utilitat.

El lloc de subscripció d'un contracte pot ser rellevant si les parts no preveuen una clàusula de submissió (vegeu clàusula de dret aplicable i submissió) ja que el lloc de subscripció del contracte és un element que pot determinar quins tribunals són els competents en cas de controvèrsia i el dret aplicable (dret espanyol, francès, italià, etc.).

3.5. Aspectes econòmics (preu i costos)

No cal insistir en la importància de regular bé els aspectes econòmics d'un contracte.

Podem resumir els aspectes econòmics d'un contracte en dos blocs: preu i cost.

El preu és la contraprestació que una part paga a canvi que l'altra compleixi amb les obligacions establertes en el contracte. Tot i així, concretar un preu pot no ser suficient i donar molts problemes a la pràctica. Si un artista dona un preu per una obra sense especificar res més i després pretén reclamar la part corresponent als costos de producció, es pot trobar amb la desagradable sorpresa que no li paguin aquests costos i tenir l'obligació d'entregar l'obra ja que li hauran pagat el preu. En el cas de la producció d'obra, més que

treballar amb la idea de preu, el més convenient per a l'artista és separar bé el que correspon a honoraris del que correspon a costos de producció o altres costos. Separar honoraris de costos permet a l'artista saber el que percebrà per la seva feina: l'import previst per als honoraris.

L'apartat de costos d'un contracte pot ser molt variat, en el cas de la producció d'obra, tenim els costos de producció, però hi ha altres costos que hem de tenir en compte: els costos de transport, embalatge, muntatge i desmuntatge de l'obra, les despeses de l'assegurança que cobreixi el valor de l'obra, l'IVA, els aranzels i altres impostos o despeses en el país de destinació de l'obra (en cas de vendre l'obra en un país fora de la unió europea), etc.

Com veieu, la llista dels costos pot ser molt variada. Les dues preguntes que heu de fer-vos davant d'un contracte amb relació als costos són: consten tots els costos previsibles en el clausulat del contracte?, està previst qui assumeix cada un dels costos?

En els models que us proposem, hem intentat preveure els costos més habituals per a cada mena de contracte. Tot i així, un contracte ha d'adaptar-se a cada cas concret, de manera que el que convé abans de firmar un contracte –fins i tot si són models de contracte de confiança– és repassar si hem inclòs tots els costos del cas concret. Això ens estalviarà més d'una sorpresa desagradable.

3.6. Entrega

En els contractes, com els de compravenda o encàrrec d'obra artística nova, l'artista té l'obligació d'entregar l'obra. Una obra es pot entregar de moltes maneres: el client la recull al taller, l'artista la porta personalment a l'adreça acordada, es contracta una empresa de transport, etc.

En els contractes en què l'obligació principal és l'entrega d'una cosa, és molt important especificar la manera correcta d'entregar l'obra. Per a l'artista, complir amb la manera prevista li permet justificar que ha complert amb el contracte en els termes previstos.

Així mateix, el transport de l'obra és un cost que hem de preveure i decidir si l'assumeix l'artista o el client.

3.7. Risc

Tota activitat humana comporta un risc. En el cas d'una instal·lació artística de grans dimensions, per exemple, pot fallar algun sistema de subjecció i danyar a usuaris del museu. En el cas d'una compravenda d'obra en la qual l'entrega es fa a través d'una empresa de transport, l'obra es pot perdre o simplement danyar durant el seu transport. En una performance, l'artista pot emmalaltir els dies en què hauria executar la performance. I així, podem imaginar innumerables situacions en les quals alguna cosa pot anar malament.

Per tant, és important preveure quins escenaris o situacions poden tenir com a conseqüència: (i) danys a tercers o (ii) incompliments del contracte per motius aliens a la voluntat de les parts i recollir-les en el marc del contracte.

Les estratègies per minimitzar el risc són bàsicament dues. Quant a tercers aliens al contracte, la contractació de pòlisses d'assegurança que cobreixin el risc en qüestió. Un exemple d'això seria un accident en caure una instal·lació artística: l'assegurança indemnitzaria la persona perjudicada. Quant a incompliments contractuals aliens a la voluntat de les parts (com el cas de l'artista performàtic que es posa malalt el dia de la performance), la tècnica consisteix a acordar en el contracte situacions en què, si no es pogués complir amb el que s'ha

acordat, la part perjudicada no pogués reclamar a la part incomplidora o limitar l'import indemnitzatori en una quantitat màxima.

3.8. Propietat intel·lectual

Una part important dels models de contracte que us proposem tenen a veure amb drets d'autor o de la propietat intel·lectual. Quan utilitzem aquests models, és important tenir en compte algunes qüestions bàsiques de la cessió de drets d'autor o de la propietat intel·lectual.

Que es pot cedir? la resposta és que solament se cedeixen aquells drets d'explotació que s'han previst en el contracte. Així mateix, els drets morals i els drets d'explotació col·lectiva obligatòria no es poden cedir. Per a més detalls us recomanem llegir el comentari relatiu al contracte de cessió de drets. En conseqüència, la simple entrega de l'obra física no implica que se cedeixi cap dret de la propietat intel·lectual sobre l'obra. El comprador no tindrà dret, per exemple, a exposar l'obra públicament, a fer-li fotografies per publicar-les en revistes o en Internet, etc. Solament té dret a tenir l'obra i gaudir-ne en privat.

Cal un contracte per escrit? No, un contracte verbal de cessió de drets és perfectament vàlid. Però, en l'àmbit de la cessió de drets, el contracte verbal no és l'instrument adequat per dues raons: (i) en un contracte verbal és molt difícil saber quins drets i en quina modalitat s'han cedit, si s'han cedit en exclusiva o no i durant quant temps i per a quin àmbit territorial i (ii), des de la perspectiva de la persona que adquireix els drets, si el contracte és verbal, el cedent (en el nostre cas l'artista) pot resoldre el contracte en qualsevol moment. En conseqüència, les parts d'un contracte de cessió de drets tenen un cert interès en què el contracte es documenti per escrit. Tot i així, com que l'artista sempre ho pot resoldre si entén que hi surt perjudicat, no ha de ser un motiu d'excessiva preocu-

pació per als artistes que tinguin acords de cessió de drets que no estiguin documentats per escrit.

3.9. Duració

Un contracte no pot ser permanent o etern. El dret espanyol té per nul·la de ple dret qualsevol clàusula que estableixi una durada d'un contracte amb caràcter permanent. Una clàusula així no comportaria la nul·litat del contracte sinó simplement la nul·litat de la clàusula. Com que el contracte no tindria una duració determinada, ja que la clàusula que la preveu es té per no posada, el contracte tindria una durada indeterminada o indefinida, que sí que és vàlida en dret espanyol.

Quan un contracte s'acorda amb caràcter indefinit no vol dir que l'acord sigui per sempre; simplement, no té una durada determinada. Per acabar un contracte de durada indefinida, n'hi ha prou amb un preavis de la part que té voluntat d'acabar-lo a l'altra part que, si no està acordat en el contracte, ha de ser raonable ateses les característiques del contracte que es vol acabar.

De vegades, les parts no volen firmar un contracte de durada indefinida o indeterminada ja que saben que la simple voluntat de l'altra part és suficient per acabar un contracte per al qual potser han invertit molt temps o diners. Per aquest motiu, les parts acorden una duració determinada. La conseqüència de tot això és que cap de les parts pot acabar el contracte unilateralment a no ser que tinguin un motiu contractual per fer-ho: les causes de resolució.

Una tècnica sovint emprada en els contractes és establir una durada anual (fet que permet a les parts preveure que la relació contractual durarà com a mínim un any) amb pròrrogues anuals auto-

màtiques a no ser que una de les parts preavisí a l'altra que no té interès en prorrogar el contracte.

Quant més important és un contracte en termes econòmics, més important és establir una durada adequada perquè la inversió en temps i diners dedicada al contracte doni els seus fruits.

Finalment, per als contractes en què se cedeixen drets, és fonamental establir la durada de la cessió.

3.10. Resolució

En alguns dels models que us proposem, veureu un apartat dedicat a les causes de resolució del contracte. Quines són les causes de resolució? Són situacions en què les parts acorden que, si es donen, permetran a una de les parts (o a les dues) finalitzar el contracte unilateralment sense haver de pagar cap indemnització per incompliment.

Per què serveixen aquestes clàusules? Mentre un contracte dura, es poden donar situacions que poden tenir com a conseqüència que una de les parts perdi interès en el contracte. Per exemple, suposem que un artista acorda produir una obra amb una institució, però aquesta no li paga la provisió de fons per fer front als costos de producció de l'obra. Davant una situació com aquesta, és possible que l'artista vulgui poder donar per acabat el contracte sense que se li pugui reclamar res per no haver entregat l'obra. Si en el contracte es preveu que l'artista pot resoldre el contracte en cas que la institució no pagui la provisió de fons, podrà acollir-se a la clàusula de resolució i donar per acabat el contracte sense problemes.

De l'exemple anterior es pot veure que, en els contractes d'execució complexa i de durada considerable, és molt important preveure en quines situacions podríem voler donar per acabat el contracte i fer-ne una llista en la clàusula de resolució.

En els contractes proposats, hem previst les causes de resolució més freqüents però convé que reflexioneu si en el vostre cas particular convé afegir unes altres causes de resolució.

3.11. Clàusula de dret aplicable i submissió

La clàusula de dret aplicable i submissió és una clàusula que identifica quin dret regula el contracte i quins tribunals tenen jurisdicció sobre les controvèrsies amb motiu del contracte. En principi, l'elecció del dret aplicable i els tribunals és independent. Un tribunal espanyol pot tenir jurisdicció sobre un contracte però decidir el cas segons el dret francès si les parts així ho han decidit. Tanmateix, és una mala idea forçar un tribunal a jutjar en els termes d'un dret aplicable que no és el que coneix.

En cas que no s'acordi en el contracte quin dret ni quins tribunals són els competents, els sistemes jurídics dels diferents països preveuen unes regles (anomenades **normes de conflicte**) que determinen quin tribunal és el competent i quin dret serà el dret aplicable al cas. En situacions en què les parts no són del mateix país o que elements del contracte impliquen diversos països, podríem tenir la desagradable sorpresa que els tribunals espanyols no fossin competents i, en conseqüència, haver d'iniciar un procediment judicial en un altre país.

Per evitar sorpreses, les parts acostumen acordar el dret aplicable i els tribunals competents en una clàusula: l'anomenada clàusula de submissió.

Contracte de compravenda d'obra plàstica

(pictòrica, escultòrica, instal·lació i similars)

4. Contracte de compravenda d'obra plàstica (pictòrica, escultòrica, instal·lació i similars)

4.1. Breu explicació

En el contracte de compravenda d'obra artística, l'artista es compromet a entregar una obra ja existent al comprador a canvi d'un preu.

El més essencial del contracte entre l'artista i el comprador és definir bé aquests aspectes:

- El preu.
- La manera com l'obra serà entregada o recollida.
- El moment en què el risc de danys o pèrdua de l'obra passa de l'artista al comprador.
- La no cessió de drets de la propietat intel·lectual sobre l'obra.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte de compravenda està regulat als articles 1445 i següents del Codi civil. En conseqüència, tots aquells aspectes que les parts no regulin en el contracte, quedaran regulats per les previsions contingudes en els esmentats articles del Codi civil.

4.2. Qüestions pràctiques

4.2.1. Entrega de l'obra

En un contracte de compravenda d'obra artística és molt important determinar com s'ha d'entregar l'obra. Hi ha diverses possibilitats: recollida del comprador al taller de l'artista o entrega al domicili del comprador, ja sigui personalment o mitjançant servei de transport. En cas d'utilitzar un servei de transport s'ha de concretar qui paga el cost del transport i l'embalatge de l'obra. En el contracte us hem plantejat les dues alternatives més comunes.

Així mateix, en la clàusula que regula l'entrega de l'obra es té en compte un altre aspecte fonamental: si l'obra es danya o perd, qui

assumeix el cost del dany o pèrdua? El moment en què el risc de pèrdua o dany de l'obra passa de l'artista al comprador depèn de la modalitat d'entrega elegida. Si s'opta per l'enviament de l'obra al domicili del comprador, des que l'obra es recollida per l'empresa de transport, el risc passa al comprador. Si l'obra es danya o perd durant el transport, el comprador haurà de reclamar a l'empresa de transport i no a l'artista. En canvi, si s'opta per la recollida al taller de l'artista, el risc passa al comprador des del moment en què recull l'obra. Si no la recull en el termini convingut i l'obra es danya o perd un cop acabat el termini per recollir-la, el comprador no podrà reclamar res a l'artista i, en canvi, l'artista està en el seu dret d'exigir el pagament total del preu convingut.

Finalment, heu de tenir en compte que en dret espanyol no n'hi ha prou amb el contracte de compravenda de l'obra perquè el comprador sigui el verdader propietari. Fins que l'artista no entregui l'obra al comprador, l'obra continua sent propietat de l'artista. Per aquesta raó, si l'obra es malmet o perd abans de l'entrega, la seva pèrdua o dany ha de ser assumida per l'artista que estarà obligat a tornar les quantitats entregades en cas de pèrdua o reducció del preu per al cas del dany. Evidentment si el dany és considerable, el comprador podrà resoldre el contracte i exigir que se li tornin les quantitats entregades a compte.

4.2.2. Drets d'autor

La simple entrega de l'obra física no implica que se cedeixi cap dret de la propietat intel·lectual sobre l'obra.

El comprador no tindrà dret, per exemple, a exposar l'obra públicament, a fer-li fotografies per publicar-les en revistes o a Internet, etc. Solament té dret a tenir l'obra i gaudir-ne en privat.

Si el comprador desitja que se li transfereixi algun dret de la propietat intel·lectual sobre l'obra, s'haurà de pactar. A canvi, l'artista tindrà dret a demanar una compensació econòmica per la cessió del dret. Us aconsellem que doneu un cop d'ull al contracte de cessió de drets si voleu més informació.

Si la clàusula sobre drets d'autor no apareix en el contracte, la seva regulació, pel que fa a drets d'autor, no serà diferent. Això vol dir que la llei, per defecte, exigeix que perquè se cedeixin drets de la propietat intel·lectual s'ha de pactar quins drets se cedeixen. Si no hi ha pacte, no hi ha cessió de drets. El fet que la propietat de l'obra física canviï de titularitat no pressuposa que també canviï de titularitat els drets sobre la propietat intel·lectual de l'obra. La clàusula reproduïx el que la llei estableix amb la finalitat d'informar les parts, ja que és més probable que es llegeixin el contracte que la llei.

4.2.3. Impostos, taxes, aranzels i altres costos

Normalment aquesta clàusula acostuma a establir senzillament que els impostos i taxes aniran a càrrec de cada part segons el que hi ha establert per la llei. És a dir, que cada part paga els seus impostos i taxes. En el cas de la compravenda d'obra, el comprador paga l'IVA a l'artista perquè aquest el liquidi després a Hisenda. Si el comprador és una persona jurídica o un professional de l'art (o qualsevol autònom que adquireixi l'obra per al seu despatx o oficina), a més, haurà de practicar la retenció de l'IRPF.

En un món molt connectat digitalment, tots els artistes, tant els reputats com els més desconeguts pel gran públic, tenen ocasió de vendre obra fora d'Espanya.

Sovint passa que, un cop pactat un preu, el comprador ens diu que, de conformitat amb les lleis del seu país, hem de pagar, a més,

unes taxes, impostos o algun altre cost afegit exigit pel govern del seu país. Aquesta situació sovint acaba amb què el comprador ens redueix el preu en nom de les preteses taxes, impostos o altres costos del seu país. Per discutible que pugui semblar-nos, el comprador es sent legitimat a demanar aquesta reducció unilateral i els artistes acostumen a acceptar-ho perquè desconeixen si realment cal pagar o no aquest costos extres, per les despeses que comporta fer una reclamació judicial en un altre país i per por que el comprador es negui a pagar.

Per tal d'evitar aquesta situació de reducció del preu que pot convertir una venda ja molt ajustada en honoraris en una venda amb pèrdues o ruïnosa, convé afegir l'opció Op1 del model: «Així mateix, les parts acorden que en cas d'haver-hi alguna taxa, aranzel o qualsevol altre cost, ja sigui a Espanya o en el país de destí de l'obra, aquests seran assumits pel comprador». Amb aquesta clàusula, la part obligada a assumir aquests costos és el comprador, que ja no podrà reduir unilateralment el preu.

Més enllà de recórrer a aquest redactat per evitar problemes, el cert és que quan es realitza una venda fora de la Unió Europea, estem davant d'una exportació. El millor que podem fer és assessorar-nos per empreses especialitzades en aquest tipus d'operacions: els transitaris i agents de duanes. Al tramitar correctament tots els documents relatius a una exportació, queda clar quins costos assumeix cada part.

4.3. Model de contracte

COMPRAVENDA D'OBRA ARTÍSTICA

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·] (d'ara endavant, l'«artista»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·], en nom i representació de [denominació de la galeria] amb NIF [·] i domicili social a [·] (d'ara endavant, el «comprador»)

MANIFESTEN

- I Que l'artista és l'autor de l'obra que es detalla a la fitxa tècnica que s'adjunta com a ANNEX I en aquest contracte (d'ara endavant, l'«obra»).
- II Que el comprador està interessat a adquirir l'obra.
- III Que, en conseqüència, les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE DE COMPRAVENDA D'OBRA ARTÍSTICA que es registrarà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

L'artista s'obliga a entregar l'obra al comprador i, a canvi, el comprador s'obliga a pagar el preu acordat en aquest contracte.

PREU

El comprador haurà de pagar [•] euros a l'artista.

Al preu convingut, s'hi haurà d'afegir l'IVA amb el tipus impositiu que en cada moment correspongui.

FORMA DE PAGAMENT

El preu, s'ha de pagar en metàl·lic en el moment de l'entrega de l'obra.

[A1: el preu es pagarà mitjançant transferència al compte bancari amb titularitat de l'artista i amb els codis IBAN i SWIFT següents: [•] i [•].]

[A2: el preu es pagarà mitjançant [número de pagaments fraccionats] pagaments fraccionats de conformitat amb el següent calendari de pagaments [•].]

ENTREGA DE L'OBRA

L'artista entrega l'obra al comprador en aquest mateix acte.

[A1: L'artista es compromet a entregar l'obra al comprador al domicili [adreça completa d'entrega] en un termini màxim de [•] dies. Per fer-ho, l'artista utilitzarà qualsevol empresa de missatgeria o transport de prestigi reconegut. Els costos del transport i assegurança de l'obra aniran a càrrec del comprador. Els riscos de danys i menyscabament en l'obra durant el transport seran totalment assumits pel comprador.]

[A2: El comprador es compromet a recollir l'obra en el següent domicili [adreça completa d'entrega] en un termini màxim de [•] dies, personalment o mitjançant una empresa de missatgeria o transport, o mitjançant una persona degudament autoritzada per ell per escrit.]

IMPOSTOS, TAXES, ARANZELS I ALTRES COSTOS

Cada part ha d'assumir els impostos que segons la llei li corresponen.

[Op1: Així mateix, les parts acorden que en cas d'existir alguna taxa, aranzel o un altre cost, ja sigui a Espanya o en el país de destinació de l'obra, aquests seran assumits pel comprador]

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de *[municipi d'activitat de l'artista]* els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu del present contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable al present contracte és la llei espanyola.

* * *

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADASCUNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última pàgina, que es firma a l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms del artista]

[Nom i cognoms del comprador]

Contracte de prestació de serveis artístics d'execució de performance

5. Contracte de prestació de serveis artístics d'execució de performance

5.1. Breu explicació

En el contracte de prestació de serveis artístics d'execució de performance, l'artista es compromet davant d'una altra persona, normalment una institució artística, a realitzar una performance per a un esdeveniment en una data o dates determinades a canvi d'una remuneració econòmica.

El que és essencial del contracte de prestació de serveis artístics d'execució de performance entre l'artista i la institució artística és definir bé aquests aspectes:

- L'esdeveniment o marc artístic en què s'executarà la performance.
- Els dies previstos per a l'execució de la performance.
- Els honoraris per a l'artista per l'execució.
- Els costos de producció de la performance: qui els ha d'assumir.
- Regular què passa si la performance és cancel·lada per la institució artística.
- Regular què passa si l'artista no pot executar la performance en els dies indicats.
- Les despeses de la promoció de la performance per atreure públic.
- L'adequació de l'espai per a l'execució de la performance.
- Entrega d'una gravació firmada per l'artista per al patrimoni cultural de la institució artística.
- Els drets de l'autor sobre la performance i sobre la gravació firmada.

- L'assegurança de responsabilitat civil que cobreix els danys que pugui patir l'artista, el públic i d'altres en la preparació de l'espai, durant l'execució de la performance i en el desmuntatge.
- Les causes de resolució.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte de prestació de serveis artístics d'execució de performance és un contracte d'arrendament de serveis. Aquest tipus de contracte està regulat en els articles 1583 i següents del Codi civil. En conseqüència, tots aquells aspectes que les parts no regulin en el contracte, quedaran regulats per les previsions contingudes en els esmentats articles del Codi civil. Tanmateix, us advertim que la regulació que el Codi civil estableix per als contractes d'arrendament no s'adapta bé a les necessitats de l'artista, per tant, convé utilitzar aquest model o algun altre que cobreixi, com a mínim, els aspectes esmentats més amunt.

5.2. Qüestions pràctiques

5.2.1. Honoraris i producció

Els costos de producció i els honoraris són, sovint, un aspecte molt problemàtic del contracte d'execució de performance si en el contracte no es pacta de forma molt clara què correspon a costos de producció (i qui els ha d'assumir) i què correspon a honoraris. Si solament s'acorda el preu de la performance, la institució que ens l'encarrega pot argumentar que el preu s'havia d'entendre amb els costos de producció inclosos. El resultat és que l'artista, després d'intentar negociar i explicar que honoraris i costos de producció són dues coses diferents, acaba acceptant la posició de la institució per tancar el tema i poder cobrar. Per tal d'evitar aquesta situació, el contracte distingeix clarament entre honoraris i costos de producció, i estableix clarament que els costos de producció fins a un de-

terminat import van a càrrec de la institució i que, en cap cas, es deduiran del que s'ha de pagar en concepte d'honoraris.

Aquest límit als costos de producció és necessari ja que, si no hi fos, cap institució subscriuria un contracte on l'artista pogués gastar sense límit en producció i després exigir que li paguin l'avançament en costos de producció.

5.2.2. L'esdeveniment en què es realitza la performance

És molt important fixar l'esdeveniment per al qual es realitza la performance així com els dies de la seva execució ja que no tot esdeveniment té la mateixa valoració en el món de l'art. Un artista pot decidir executar una performance per a una institució amb motiu de l'esdeveniment per la projecció en el seu pla de carrera que això pot suposar. Si l'esdeveniment es cancel·la o canvia de dates, és molt important que l'artista pugui resoldre el contracte o, si més no, que les alternatives proposades per la institució per realitzar la performance tinguin una valoració similar en el mercat de l'art.

5.2.3. La imperativitat de les dates

En el cas d'un contracte d'aquest tipus, l'artista ha d'executar la performance en les dates previstes. A la institució no li val que l'artista la faci amb un lleu retard d'un dia. Que l'artista no compleixi amb les dates compromeses (excepte per motius justificats com malaltia, indisposició, etc.) suposa un incompliment greu del contracte i, per tant, si això s'esdevingués, la institució tindria dret a tots els danys i perjudicis com a conseqüència de l'incompliment de l'artista.

5.2.4. Drets de la propietat intel·lectual sobre la performance

Una performance té dos elements diferents: (i) l'execució com a tal, destinada al moment i que, per la seva naturalesa, es efímera, i (ii) la idea o concepció de la performance, que per analogia amb

una melodia, seria com la partitura que es pot executar tantes vegades com es vulgui.

Sovint, ens trobem que les institucions artístiques, quan es veuen obligades a augmentar el seu patrimoni cultural, demanen a l'artista performàtic tots els drets sobre la propietat intel·lectual de la performance com a partitura exclusiva, de manera que l'artista no la podria executar mai més. La posició de les institucions és que, com que la performance no és un objecte-obra que es pugui comprar i passar a ser patrimoni de la institució, l'única manera d'adquirir alguna cosa és que els cedeixin els drets de la propietat intel·lectual sobre l'obra en exclusiva. En principi, no hi ha impediment legal a negociar una cosa així, tanmateix, però, penseu què pensaria un dramaturg d'un teatre o d'una productora que li diguessin: «Mira, nosaltres estem interessats a representar la teva obra però serà la darrera representació que se'n faci». La pulsio inicial del dramaturg serà dir que no, ja que això seria una limitació molt gran. Tot i així, aquesta situació aparentment injusta pot no ser-ho tan si el que es paga al dramaturg en concepte de drets de la propietat intel·lectual justifica el que, en termes pràctics, és una retirada de l'obra teatral del mercat. Pot ser econòmicament una bona oferta, i que algú pagui la seva retirada pot fins i tot donar-li prestigi. Però, quan a un artista performàtic li plantegen la cessió total dels drets de la propietat intel·lectual sobre la performance, el que la institució està disposada a pagar són bàsicament la producció i les hores de feina de l'artista, en cap cas el que s'està pagant actualment justifica les clàusules que s'exigeixen. Què cal fer?

Hem d'entendre que les institucions dedicades a l'art, especialment les públiques o les que depenen de diners públics, justifiquen els recursos econòmics destinats al sector artístic perquè

acumulen patrimoni cultural per a tothom. Entenent aquesta necessitat, el model proposa que l'artista performàtic cedeixi tots els seus drets de la propietat intel·lectual de l'execució de la performance i no de la seva partitura, per continuar amb l'analogia partitura/execució amb la que hem començat. Com? Se cedeixen tots els drets sobre la gravació en suport audiovisual de l'execució de la performance, el suport material de la qual serà firmat per l'artista, perquè la institució pugui justificar que adquireix patrimoni cultural per a la seva col·lecció d'art. La clàusula 7 és la que regula aquest aspecte tan important per a un artista performàtic.

5.3. Model de contracte

CONTRACTE DE PRESTACIÓ DE SERVEIS ARTÍSTICS D'EXECUCIÓ DE PERFORMANCE

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb del NIF o número de passaport [•] (d'ara endavant, l'«artista»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•], en nom i representació de [denominació de la institució] amb NIF [•] i domicili social a [•] (d'ara endavant, la «institució»).

MANIFESTEN

- I** Que l'artista crea i realitza obres d'art contemporànies de mena performàtica [descripció del tipus d'obra feta per l'artista].
- II** Que l'artista ha creat l'obra performàtica [breu descripció de la performance] (d'ara en endavant, la «performance»).
- III** Que la institució té com a objecte, entre d'altres, el foment i promoció de l'art contemporani.
- IV** Que la institució està interessada a què l'artista executi la performance els dies [•] en el marc de [descripció de l'esdeveniment artístic on efectuarà la performance].

V Que les parts han acordat subscriure el present CONTRACTE DE PRESTACIÓ DE SERVEIS ARTÍSTICS D'EXECUCIÓ DE PERFORMANCE que es regirà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

L'artista es compromet a executar la performance els dies [•] en el marc de [*festival, biennal, jornades, etc.*].

HONORARIS

La institució es compromet a pagar a l'artista [•] euros en concepte d'honoraris per l'execució de la performance.

PRODUCCIÓ ARTÍSTICA

La institució pagarà fins [•] euros dels costos i despeses necessaris en la producció de la performance. Els imports pagats per aquest concepte en cap cas es deduiran de l'import dels honoraris. Els costos i despeses en que incorri l'artista i que superin l'esmentat import han d'anar a càrrec de l'artista.

L'artista pot sol·licitar una provisió de fons de [•] euros per sufragar els esmentats costos de la producció de la performance.

L'artista haurà de presentar la factura o tiquet justificatiu dels esmentats costos i despeses a la institució.

CANCEL·LACIÓ DE LA PERFORMANCE

En cas de cancel·lació de l'esdeveniment i que, per tant, la performance no es dugui a terme, l'artista té dret que se li reemborsin totes les quantitats que hagi avançat en la producció de conformitat amb el que s'havia acordat en la clàusula titulada «producció artística».

Així mateix, l'artista té dret en concepte d'indemnització:

- a quedar-se amb els béns tangibles i intangibles de la producció artística en concepte d'indemnització; i
- a l'import indemnitzatori de [·] euros.

Qualsevol despesa o cost de la promoció de l'execució de la performance per a l'esdeveniment ha de ser assumit per la institució.

IMPOSSIBILITAT D'EXECUTAR LA PERFORMANCE

Si en la data o dates convingudes l'artista no pogués executar la performance per malaltia, indisposició o situació personal anàloga, les parts negociaran amb la finalitat que la performance es pugui executar en una data posterior o, fins i tot, en esdeveniments futurs.

En cas que, després d'una negociació de bona fe, no fos possible trobar cap data futura, l'artista té dret a:

- que li paguin les despeses de la producció de conformitat amb la clàusula «producció artística» així com,
- quedar-se amb els béns tangibles i intangibles de la producció artística adquirits en concepte d'indemnització, sense que tingui dret a percebre cap altra quantitat en concepte d'indemnització.

Qualsevol despesa o cost de la promoció de l'execució de la performance a què s'hagués incorregut per a l'esdeveniment serà assumida per la institució.

FIXAMENT DE L'EXECUCIÓ DE LA PERFORMANCE EN FORMAT AUDIOVISUAL

La institució tindrà dret a gravar en suport audiovisual l'execució de la performance amb la finalitat de tenir un objecte-obra per a la seva col·lecció i patrimoni artístic cultural.

L'artista haurà d'aportar una certificació que acrediti la seva autoria de la performance i on es referencii de forma específica l'esmentat suport material perquè aquest tingui la consideració d'obra única, això és, el suport audiovisual és el

substitut físic d'una obra que és efímera de mena, irrepetible i no objectuable-patrimonialitzable (d'ara endavant, la «gravació»).

L'artista cedeix [relació de drets d'explotació cedits] de la gravació pel termini de [temps] i en el/els territoris [relació de països o territoris per als que se cedeixen els drets].

L'artista no cedeix cap dret sobre la performance en si mateixa, i la podrà executar lliurement en el futur sense que aquest contracte suposi cap limitació.

PROMOCIÓ

L'artista cedeix tots aquells drets d'explotació necessaris perquè la institució pugui promocionar l'esdeveniment (els drets de reproducció i comunicació per a la impressió de fotografies d'execucions anteriors per a la distribució de flyers, imatges i vídeos per a la web, etc.).

La institució té l'obligació de preparar els materials de la promoció sense perjudicar la imatge de l'artista, tot respectant la seva coherència i trajectòria artística. L'artista tindrà dret a la retirada dels materials de la promoció així com a una correcció pública a costa de la institució en cas que aquesta no compleixi amb aquesta seva obligació.

Totes les despeses i costos de la promoció aniran a càrrec de la institució.

ESPAI D'EXECUCIÓ

La performance s'executarà [descripció de l'espai].

La institució es compromet a adequar l'espai en condicions per a l'artista així com per al públic, usuaris i participants, de la manera que segueix: [descripció de les característiques que ha de tenir l'espai].

Els costos d'adequació així com del posterior desmuntatge aniran a càrrec de la institució.

ASSEGURANÇA DE RESPONSABILITAT CIVIL

La Institució es compromet a, en el cas de no disposar-ne, subscriure una pòlissa de responsabilitat civil per assegurar l'artista, públic, partícips i col·laboradors tant en els preparatius de la performance com de la seva execució.

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de [·] els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu d'aquest contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable a aquest contracte sigui la llei espanyola.

* * *

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha a CADA UNA DE LES PÀGINES al marge (incloent-hi els annexos), excepte aquesta, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms de l'artista]

[Nom i cognoms representant de la institució]

Contracte d'encàrrec d'obra nova

6. Contracte d'encàrrec d'obra nova

6.1. Breu explicació

El contracte d'encàrrec d'obra artística nova és un contracte en el qual l'artista es compromet a crear una obra per a, després, entregar-la a la persona que li fa l'encàrrec (el comitent) a canvi d'un preu.

El més important del contracte entre l'artista i el comprador és definir bé els següents aspectes:

- Les característiques de l'obra encarregada.
- El preu.
- Dret de retenció a favor de l'artista en cas d'incompliment del pagament.
- Els costos de producció, transport i embalatge.
- La manera com l'obra serà entregada o recollida.
- La data d'entrega de l'obra i les conseqüències en cas d'incompliment d'entrega en la data acordada.
- El moment en què el risc de danys o pèrdues de l'obra passa de l'artista al comitent.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte d'encàrrec d'obra artística nova és un contracte d'arrendament d'obra regulat als articles 1583 i següents del Codi civil. Com que el Codi civil no regula bé les necessitats entre els artistes i el comitent –ja que el Codi està pensant en el contracte mitjançant el qual algú encarrega a una altra persona o empresa la construcció d'un edifici com a exemple de contracte d'arrendament d'obra– és molt important fixar el contracte per escrit i especificar les obligacions de cada una de les parts.

6.2. Qüestions pràctiques

6.2.1. Línia artística i pressupost

El més important d'aquest contracte no rau en el seu clausulat sinó en la seva part expositiva, això és, en els manifestos. En particular, en el manifest II, el comitent afirma conèixer la línia creativa de l'artista. Així mateix, a l'ANNEX I s'adjunta el pressupost on s'han de descriure alguns aspectes mínims de l'obra (format, materials, tècnica, mida, etc.) de tal manera que, si l'obra no és del gust del comitent quan l'artista l'acabi, el comitent no es podrà oposar a pagar l'obra ja que aquesta complirà amb el que s'ha establert en el contracte: una línia artística determinada i una obra realitzada de conformitat amb el que s'ha pressupostat. Alternativament, el comitent solament podrà oposar-se al pagament per incompliment en cas que l'artista faci una obra en una línia artística diferent o sense seguir els aspectes acordats al pressupost.

6.2.2. Costos de producció de l'obra

A la clàusula 4, el comitent es compromet a assumir els costos de la producció fins a un determinat import. Queda clar que aquests costos no es dedueixen dels honoraris de l'artista. Separant els costos de producció i honoraris, evitem el problema que el client digui que els costos de producció van a compte del preu final acordat. Per respondre als costos de producció, l'artista té dret a demanar una previsió de fons. En cas de no gastar tots els fons per a la producció de l'obra, la resta serà considerada un avançament d'honoraris.

6.2.3. Drets d'autor

La simple entrega de l'obra física no implica que es cedeixi cap dret de la propietat intel·lectual sobre l'obra.

El comitent no tindrà dret, per exemple, a exposar l'obra públicament, a fer-li fotografies per publicar-les a revistes o a Internet, etc. Tan sols té dret a tenir l'obra i gaudir-ne en privat.

Si el comitent desitja que se li transfereixi algun dret de la propietat intel·lectual sobre l'obra, s'ha de pactar. A canvi, l'artista tindrà dret a demanar una compensació econòmica per la cessió del dret. Us recomanem que doneu una ullada al contracte de cessió de drets.

Si la clàusula 7 no aparegués en el contracte, la seva regulació quant a drets d'autor no seria suficient. Això vol dir que la llei, per defecte, exigeix que perquè es cedeixin els drets de la propietat intel·lectual cal pactar quins drets se cedeixen. Si no hi ha pacte, no hi ha cessió de drets. El fet que la propietat de l'obra física canviï de titularitat no pressuposa que també canviï de titularitat els drets sobre la propietat intel·lectual de l'obra. Tanmateix, un contracte no solament té per finalitat regular les obligacions entre les parts, també té la finalitat d'informar les parts sobre com tractar determinats aspectes. Com que, en el cas de l'encàrrec d'obra artística, sovint tant l'artista com el comitent es pregunten què passa amb els drets de la propietat intel·lectual, la clàusula 7 té per finalitat informar que subscriure un contracte d'encàrrec d'obra artística nova no suposa cedir-ne cap dret de la propietat intel·lectual, a no ser que es pacti en el mateix contracte o en un contracte apart de cessió de drets quins drets se cedeixen.

6.2.4. Entrega de l'obra

En un contracte d'encàrrec d'obra artística nova és molt important determinar com s'ha d'entregar l'obra. Hi ha moltes maneres possibles: recollida del comitent al taller de l'artista, entrega al domicili del comitent ja sigui personalment o mitjançant servei de transport. En cas d'utilitzar un servei de transport, cal establir qui paga

el cost del transport i l'embalatge de l'obra. En el contracte us hem plantejat les dues alternatives més comunes.

Així mateix, en la clàusula que regula l'entrega de l'obra es té en compte un altre aspecte fonamental: si l'obra es fa malbé o es perd, qui assumeix el cost del dany o pèrdua? El moment en què el risc de pèrdua o dany de l'obra passa de l'artista al comitent depèn de la modalitat d'entrega escollida. Si s'opta per l'enviament de l'obra al domicili del comitent, des que l'obra és recollida per l'empresa de transport, el risc passa al comitent. Si l'obra es danya o perd durant el transport, el comitent haurà de reclamar a l'empresa de transport i no a l'artista. En canvi, si s'opta per la recollida al taller de l'artista, el risc passa al comitent des del moment en què recull l'obra. Si no la recull en el termini convingut i l'obra es danya o perd un cop acabat el termini per recollir-la, el comitent no podrà reclamar res a l'artista i, en canvi, l'artista està en el seu dret d'exigir el pagament total del preu convingut.

Finalment, heu de tenir en compte que en dret espanyol no n'hi ha prou amb la firma del contracte perquè el comprador (en aquest cas el comitent) passi a ser considerat el veritable propietari. Fins que l'artista no entregui l'obra al comitent, l'obra continua sent propietat de l'artista. Per això, si l'obra es danya o perd abans de l'entrega, la seva pèrdua o dany ha de ser assumida per l'artista, que estarà obligat a tornar les quantitats entregades en cas de pèrdua o reducció del preu en cas de dany. Evidentment, si el dany és considerable, el comitent podrà resoldre el contracte i exigir que se li tornin les quantitats entregades a compte.

6.2.5. Drets de retenció

El contracte preveu una garantia de pagament: el dret de retenció. Si el comitent no paga, l'artista podrà retenir l'obra fins que el comitent pagui. Aquesta garantia és complementària al mecanisme indemnitzatori previst en la clàusula de resolució.

6.2.6. Resolució

L'última clàusula que val la pena comentar és la clàusula relativa a la resolució del contracte. Per resolució s'entén la facultat conferida a les parts de donar per acabat el contracte amb motiu de l'incompliment de l'altra part. Si volem que determinats incompliments comportin de totes passades la facultat de resoldre el contracte, hem de fer-los constar en la clàusula de resolució.

En cas d'impagament, l'artista podrà resoldre el contracte, quedar-se amb el que el comitent li hagi pagat a tall d'indemnització i vendre l'obra a qualsevol tercer sense que el comitent s'hi pugui oposar.

6.3. Model de contracte

CONTRACTE D'ENCÀRREC D'OBRA ARTÍSTICA NOVA

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·] (d'ara endavant, l'«artista»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·], en nom i representació de [denominació de la galeria] amb NIF [·] i domicili social a [·] (d'ara endavant, la «comitent»).

MANIFESTEN

- I Que l'artista es dedica a la creació artística i té una línia creativa que consisteix a [breu descripció de la línia creativa].
- II Que el comitent, coneixedor de la línia creativa de l'artista, està interessat a encarregar a l'artista la creació d'una obra nova per adquirir-la, coherent amb la seva línia creativa i de conformitat amb els elements que es relacionen en el pressupost que s'adjunta com a ANNEX I.
- III Que l'artista està interessat a acceptar aquest encàrrec.
- IV Que, en conseqüència, les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE D'ENCÀRREC D'OBRA ARTÍSTICA NOVA que es regirà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

L'artista es compromet a produir una obra original nova coherent amb la seva línia creativa i de conformitat amb els elements que es relacionen en el pressupost que s'adjunta com a ANNEX I.

Les parts acorden que la descripció de la línia creativa i els elements relacionats en el pressupost de l'ANNEX I són suficients per precisar l'estàndard de qualitat mínima exigible a l'artista.

HONORARIS

El comitent haurà de pagar [•] euros a l'artista en concepte d'honoraris.

Al preu convingut, s'hi haurà d'afegir l'IVA al tipus impositiu que en cada moment correspongui.

FORMA DE PAGAMENT

El comitent es compromet a abonar els honoraris a l'artista de la següent manera:

- 40% a la firma d'aquest acord.
- 40% a l'inici de l'obra.
- 20% restant en el moment d'acabar l'encàrrec.

[A1: el preu es pagarà mitjançant transferència al compte bancari amb titularitat de l'artista i amb els codis IBAN i SWIFT següents: [•] i [•].]

[A2: el preu serà abonat mitjançant [número de pagaments fraccionats] pagaments fraccionats, a pagar de conformitat amb el següent calendari de pagaments [•].]

PRODUCCIÓ DE L'OBRA

El comitent pagarà fins [•] euros dels costos i despeses necessaris per a la producció de l'obra. Els imports pagats per aquest concepte en cap cas es deduiran de l'import dels honoraris. Els costos i despeses en què incorri l'artista i que superin l'esmentat import aniran a càrrec de l'artista .

L'artista podrà sol·licitar una provisió de fons de [·] euros per sufragar els esmentats costos i despeses de la producció de l'obra.

L'artista haurà de presentar la factura o tiquet justificatiu dels esmentats costos i despeses al comitent.

FINALIZACIÓ DE L'OBRA

L'artista es compromet a tenir acabada l'obra en data [·].

En cas que per una causa suficient l'artista no pugui entregar l'obra en la data acordada, les parts acorden negociar de bona fe una nova data d'entrega de l'obra. En cas que no s'arribi a l'esmentat acord, l'artista haurà d'entregar l'obra en els dos mesos següents a la data d'entrega inicialment acordada en aquest acord, excepte en cas de força major o cas fortuït.

ENTREGA DE L'OBRA

[A1: L'artista es compromet a entregar l'obra al comitent en el domicili [adreça completa d'entrega] en un termini màxim de [·] dies des de la finalització de l'obra. Per a aquest fi, l'artista utilitzarà qualsevol empresa de missatgeria o transport de reconegut prestigi. Les despeses del transport i d'assegurança de l'obra aniran a càrrec del comitent. Els riscos de danys i menyscabament en l'obra durant el transport són totalment assumits pel comitent.]

[A2: El comitent es compromet a recollir l'obra en el següent domicili [adreça completa d'entrega] en un termini màxim de [·] dies des de la finalització de l'obra, personalment o mitjançant empresa de missatgeria o transport, o mitjançant persona degudament autoritzada per l'artista per escrit.]

Les despeses d'embalatge seran assumides pel comitent.

RETENCIÓ

Si el comitent no fa efectius els pagaments a què s'ha compromès en aquest contracte, l'artista tindrà dret a retenir l'obra, és a dir, a no entregar-la al comitent.

Des del moment en què es verifiqui l'incompliment de pagament, els riscos de danys i menyscabament en l'obra hauran de ser assumits pel comitent.

DRETS D'AUTOR

Que el comitent compri l'obra no suposa la translació de la titularitat del suport material de l'obra. Tanmateix, això no suposa la cessió de cap dret de la propietat intel·lectual sobre l'obra.

[Op1: Sens perjudici del que s'ha establert en el paràgraf anterior, l'artista cedeix al comitent els següents drets d'autor (relació de drets que l'artista cedeix).]

CAUSES DE RESOLUCIÓ

RESOLUCIÓ PER PART DEL COMITENT

Si, malgrat haver negociat de bona fe una nova data de finalització de conformitat amb la clàusula «finalització de l'obra», les parts no haguessin arribat a un acord i, a més, l'artista no hagués acabat l'obra en els dos mesos següents a la data de finalització inicialment acordada en aquest contracte, el comitent podrà resoldre aquest contracte i tindrà dret a la devolució de tots els imports pagats, els relatius als honoraris així com els relatius a la producció.

RESOLUCIÓ A INSTÀNCIA DE L'ARTISTA

En cas que l'artista presenti factures d'honoraris o justificants de despeses i costos de producció quan siguin procedents per al seu cobrament davant el comitent i aquest no els pagui en 1 mes des que li han presentat, l'artista podrà resoldre el contracte i tindrà dret a quedar-se tots els imports pagats pel comitent en concepte d'honoraris així com els abonats en concepte de despeses i costos de producció. Així mateix, l'artista tindrà dret a reclamar els costos i despeses de producció pendents de pagament i a poder acabar l'obra projectada i vendre-la a qualsevol tercer.

IMPOSTOS, TAXES, ARANZELS I ALTRES COSTOS

Cada part haurà d'assumir els impostos que segons la llei li corresponguin.

[Op1: Així mateix, les parts acorden que en cas d'existir alguna taxa, aranzel o algun altre cost, ja sigui a Espanya o al país de destí de l'obra, aquests seran assumits pel comitent.]

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de [municipi d'activitat de l'artista] els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu d'aquest contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable a aquest contracte sigui la llei espanyola.

* * *

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADA UNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms del comitent]

[Nom i cognoms de l'artista]

Model de contracte de representació amb galeria

7. Model de contracte de representació amb galeria

7.1. Breu explicació

El contracte de representació amb la galeria és essencialment un contracte en el qual una persona física o jurídica, la galeria, es compromet a realitzar actes de promoció de la imatge de l'artista en el mercat de l'art i la gestió de la venda de la seva obra artística en interès i benefici de l'artista. En recompensa a l'activitat que la galeria realitza, aquesta té dret a una comissió sobre la venda de les obres.

És essencial, en el contracte entre galeria i artista, cal deixar-hi ben definits aquests aspectes:

- La gestió econòmica de les vendes d'obra: la comissió sobre la venda d'obra a favor de la galeria, la política de descomptes aplicables a les vendes i la forma de practicar les liquidacions de les vendes.
- La forma com la galeria promocionarà la imatge de l'artista en el mercat de l'art així com establir alguns compromisos mínims com, per exemple, un número mínim d'exposicions.
- El caràcter exclusiu o no de l'acord, i el seu abast en el temps (durada del contracte) i a l'espai (àmbit territorial).
- Els acords sobre els costos de producció de l'obra nova de l'artista.
- Les despeses en la custòdia, transport, embalatge i assegurança de les obres.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte de representació entre galeria i artista és essencialment un contracte de mandat on el mandatari (la galeria) actua en nom propi (en nom de la galeria) però en interès i benefici del mandant (l'artista). El contracte de mandat està regulat per l'article 1709 del Codi civil.

7.2. Qüestions pràctiques

A la clàusula 1 s'ha d'establir si l'artista concedeix la representació amb caràcter exclusiu, amb la conseqüència que l'artista no podrà subscriure cap altre contracte de representació. En cas que es concedeixi la representació en exclusiva, és molt important limitar-ne l'àmbit geogràfic. Dificilment una galeria pot treballar bé arreu del món, raó per la qual, si l'artista firma l'exclusivitat sense concretar per a quins països o territoris es concedeix l'exclusivitat, pot veure limitades les seves opcions de forma injustificada.

La clàusula 2 protegeix l'artista per tal que pugui canviar de línia creativa lliurement. Ja que una galeria aposta per un artista en virtut de la línia artística mantinguda fins la data, es concedeix a la galeria la facultat de donar per acabat el contracte si la nova línia no és de l'interès de la galeria.

La clàusula 3 relativa a la producció artística precisa la gestió dels costos de producció d'obra. Al final, la producció de l'obra l'acaba pagant el client, això és, la persona que compra l'obra. La qüestió és que, per produir l'obra, la galeria o l'artista han de pagar els materials i altres costos per produir-la. La clàusula preveu que (i) l'artista pot demanar a la galeria una provisió de fons per assumir les despeses de producció i, a la vegada, (ii) que la galeria recupe-rà el diner que ha avançat així que es vengui l'obra.

La clàusula 4 regula tots els aspectes relatius a les vendes: gestió, comissió de la galeria, descomptes aplicables, despeses d'emba-latge i transport de les vendes així com la forma de practicar les liquidacions. És molt important que aquesta clàusula reculli correctament els acords econòmics entre galeria i artista, aspectes que solen generar mútua desconfiança. Fixar els aspectes econòmics entre galeria i artista per escrit acostuma a disminuir la mútua

desconfiança, ja que tant l'artista com la galeria saben a què atènyer-se: el que s'ha acordat en el contracte.

La clàusula 5 regula tots els aspectes relatius a la promoció de l'artista: la promoció de la imatge de l'artista a través de l'agenda de contactes i esdeveniments de la galeria així com intentar accedir a nous contactes i esdeveniments, la fixació d'un mínim d'exposicions per a la promoció de l'artista, i els costos de la promoció a càrrec de la galeria.

La clàusula 6 estableix les dietes de viatge, allotjament i transport que l'artista efectui amb motiu d'aquest contracte com, per exemple, assistir a una exposició organitzada per la galeria o a on participi. Aquesta clàusula té sentit en funció de la importància econòmica del contracte que depèn de la valoració econòmica de les obres de l'artista en el mercat de l'art així com la dimensió econòmica de la galeria. Per a les galeries petites, no té sentit exigir una clàusula d'aquesta mena ja que no tenen recursos per assumir-les. Per a aquest tipus de galeries, es pot ometre aquesta clàusula sense que la resta del contracte es vegi afectat.

La clàusula 9 regula les obligacions de custòdia de l'obra en possessió de la galeria. Per evitar situacions (per desgràcia no poc freqüents) de pèrdua d'obra, es preveu l'obligació de la galeria de firmar els albarans d'entrega que li presenti l'artista quan aquest li entregui obra. Amb la finalitat de mantenir l'obra sota control i que no viatgi sense coneixement de l'artista d'un espai d'art a un altre, es preveu una llista d'espais autoritzats. En cas que la galeria desitgi que l'obra s'exposi en un espai que no estigui entre els espais autoritzats en el contracte, haurà de demanar permís a l'artista. Es preveu també l'obligació de la galeria de tenir subscripta una pòlissa de responsabilitat civil que cobreixi els danys o pèrdua que pugui sofrir.

L'última clàusula que val la pena comentar és la clàusula relativa a la resolució del contracte. Per resolució s'entén la facultat conferida a les parts de donar per acabat el contracte amb motiu de l'incompliment de l'altra part. Si volem que determinats incompliments portin associats de totes passades la facultat de resoldre el contracte, hem d'esmentar-los en una llista a la clàusula de resolució. En el model de contracte que us proposem, hi hem inclòs una llista de motius que una galeria pot considerar importants per justificar una finalització del contracte i, de la mateixa manera, una llista de motius que un artista pot considerar importants per justificar una finalització del contracte.

7.3. Model de contracte

CONTRACTE DE REPRESENTACIÓ AMB GALERIA

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·] (d'ara endavant, l'«artista»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·], en nom i representació de [denominació de la galeria] amb NIF [·] i domicili social a [·] (d'ara endavant, la «galeria»).

MANIFESTEN

- I** Que l'artista crea i realitza obres d'art contemporànies [descripció del tipus d'obra feta per l'artista].
- II** Que la galeria es dedica professionalment i com a activitat habitual a l'exposició, dipòsit, promoció i venda d'obres d'art, i que, per a fer-ho, utilitza un espai obert al públic amb les autoritzacions necessàries.
- III** Que la galeria manifesta tenir els mitjans suficients per representar l'artista de forma efectiva per tot el territori i durant el temps acordat en aquest contracte.
- IV** Que la galeria està interessada a actuar com a representant de l'artista en la zona geogràfica i per la duració acordada en aquest contracte.
- V** Que les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE DE REPRESENTACIÓ AMB LA GALERIA que es regirà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

L'artista concedeix a la galeria la representació *[en exclusiva/sense caràcter exclusiu]* per a la gestió de la venda de la producció artística de l'artista en les condicions que s'estableixen en aquest contracte i per a la zona geogràfica de *[establiu la zona geogràfica]*.

A més de la venda, s'estableixen dins de les facultats de la galeria: el comodat, promoció i exhibició d'obres de conformitat amb el pacte tercer d'aquest contracte.

LLIBERTAT CREATIVA DE L'ARTISTA

L'artista tindrà dret a modificar en tot o en part la seva línia creativa, sense que la galeria pugui oposar-s'hi.

Si l'artista modifica substancialment la seva línia creativa, la galeria tindrà dret a resoldre aquest contracte.

PRODUCCIÓ ARTÍSTICA

OBRES PREEXISTENTS I DE NOVA CREACIÓ

La producció artística de l'artista d'aquest contracte comprèn les obres inventariades a l'ANNEX I adjunt i aquelles que es realitzin durant la duració d'aquest contracte, amb independència del suport utilitzat i sense cap limitació.

L'artista es compromet a realitzar un mínim de [•] obres l'any.

La galeria haurà de recollir l'obra de nova creació a *[adreça del taller de l'artista per a la recollida]* en el termini de 15 dies des que l'artista li hagi comunicat la disponibilitat de la nova obra. Si la galeria no recull l'obra en el termini esmentat, l'artista podrà exigir-li la recollida o excloure l'esmentada obra d'aquest contracte.

COSTOS DE LA PRODUCCIÓ

Els costos de la producció artística seran, en últim terme, assumits pels adquirents de l'obra, això vol dir, a l'hora de fixar el preu de venda de l'obra, les parts

han de tenir en compte els costos de producció de l'obra, de conformitat amb la fórmula següent:

COSTOS DE LA PRODUCCIÓ (IVA INCLÒS) + MARGE A REPARTIR + IVA = preu de venda al públic de l'obra.

La galeria es compromet a avançar els costos de producció a l'artista quan aquest li ho demani i recuperar-los en el moment de la venda de l'obra.

Una cop acordat entre les parts el preu venda al públic per a una obra de nova producció, l'artista tindrà dret a què la galeria li entregui una provisió de fons suficient per a la seva producció.

En cas que l'artista avanci, per motius de facilitat en l'operativa, els costos de la producció d'alguna obra, i la galeria no els hagués reemborsat a l'artista en el moment de la venda, serà l'artista el que tingui dret a recuperar-los.

VENDA D'OBRA A TERCERS

GESTIÓ DE LES VENDES I POLÍTICA DE DESCOMPTES

La galeria es compromet a realitzar les gestions adequades amb la finalitat d'aconseguir el major número de vendes. Tota la gestió de la compravenda d'obra serà assumida per la galeria.

Les parts han d'acordar per escrit el preu mínim de venda a tercers (IVA a part) per a cada una de les obres.

La galeria podrà aplicar un descompte del [·] % a l'esmentat preu mínim de venda quan el tercer adquirent sigui un museu o una altra galeria. En cap altre cas la galeria està autoritzada a aplicar descomptes, a no ser que l'artista ho hagi autoritzat per escrit.

El descompte aplicat de conformitat amb el paràgraf anterior serà assumit per les parts al 50%. Si la galeria aplica un descompte diferent al que s'ha acordat en aquesta clàusula, n'haurà d'assumir íntegrament el cost.

La galeria es compromet a vendre el número mínim d'obres següent: [número d'obres que ha de vendre].

DESPESES EN LES VENDES

La galeria es compromet a assumir totes les despeses de les vendes d'obra que, a títol merament enunciatiu i no exclusiu, són:

- L'embalatge i desembalatge de les obres per al seu transport.
- Totes les despeses de transport de les obres .

LIQUIDACIÓ DE LES VENDES: REPARTIMENT DE BENEFICIS

Les parts acorden liquidar els resultats obtinguts amb les vendes de la següent manera:

- De l'import del preu de venda (IVA exclòs) es deduirà el cost de producció d'obra que serà recuperat per qui l'hagi avançat.
- A la quantitat resultant, la galeria podrà retenir el [·]%, en concepte de repartiment de beneficis, la resta haurà de ser lliurada a l'artista.
- Cada final de mes, la galeria practicarà la liquidació del mes en qüestió i remetrà document justificatiu a l'artista.
- La galeria haurà d'entregar l'import que correspongui a l'artista en els 15 primers dies del mes següent.

PROMOCIÓ DE L'ARTISTA

COMPROMISOS DE LA GALERIA

La galeria es compromet a:

- Promoure l'artista a través dels seus contactes, esdeveniments en què participa així com a augmentar la seva agenda de contactes i esdeveniments de nova participació per a maximitzar la visibilitat de l'artista en el sector.
- Promocionar, dur a terme i assumir la gestió d'un mínim de [·] exposicions individuals durant la vigència d'aquest acord.
- Promocionar, dur a terme i assumir la gestió d'un mínim de [·] exposicions col·lectives durant la vigència d'aquest acord.

COMPROMISOS DE L'ARTISTA

l'artista es compromet a:

- Complir amb la realització de les exposicions o actes d'exhibició o difusió de les seves obres a l'espai expositiu de la galeria o en altres espais, sol o amb altres artistes.
- Participar en els actes que organitzi la galeria per divulgar i donar a conèixer la seva obra.
- Tenir la cura pertinent en el muntatge i desmuntatge de les obres en l'exposició i complir amb els calendaris de compromisos que es puguin pactar en el contracte.
- Proporcionar a la galeria la informació necessària sobre les obres que està realitzant.

DESPESES DE PROMOCIÓ

Totes les despeses de promoció de l'artista han d'anar a càrrec de la galeria que, a títol merament enunciatiu i no exclusiu, són:

- La publicitat de l'obra, com per exemple, els anunciats en premsa, Google ads, mitjans de comunicació, mitjans especialitzats, notes i comunicats de premsa, etc.
- El cost del disseny i impressió de les invitacions.
- Les fotografies de les obres així com de les exposicions.
- L'enviament postal de les invitacions a les exposicions. Amb aquest fi, l'artista haurà de facilitar a la galeria una llista de les persones a les que desitgi invitar.
- Les despeses de disseny, maquetació i impressió de les publicacions que es facin amb motiu d'aquest contracte.

La galeria i l'artista han d'acordar de mutu acord la línia dels continguts gràfics i de text. En qualsevol cas, tot el material i l'estratègia promocional haurà de ser coherent amb la línia creativa de l'artista i ser respectuosa amb el seu prestigi i bona imatge en el sector.

DIETES DE L'ARTISTA

La galeria es compromet a assumir les despeses d'allotjament, viatges, desplaçaments i dietes de l'artista que es produeixin amb motiu d'aquest contracte de la següent manera:

- euros/km
- euros/per manutenció
- euros/ per estada

DRETS D'INFORMACIÓ DE L'ARTISTA

L'artista té dret que la galeria li faciliti puntualment la següent informació:

- Les accions de promoció i publicitat realitzades així com les que es preveuen realitzar.
- Les pòlisses d'assegurança que cobreixin la custòdia i el transport de les obres en possessió de la galeria i els imports assegurats.
- Reserves d'obres, vendes acordades i vendes produïdes i liquidades.
- Identitat del client a qui s'ha venut una obra, amb la finalitat de fer efectius (i) el dret de participació en cas de vendes futures i (ii) el dret moral d'accés a l'obra original.
- Ubicació de cada una de les obres venudes.
- Registres comptables relacionats amb la representació assumida per la galeria.
- Qualsevol incidència que pugui afectar l'artista, la seva imatge o obra objecte d'aquest contracte.
- Els serveis que la galeria pugui oferir a l'artista.
- Tots els aspectes relacionats amb el muntatge d'una exposició o qualsevol dispositiu d'exhibició d'obra de l'artista (emmarcació, vitrines, caixes de llum, monitors, projectors, etc.)

DURADA DEL CONTRACTE

El contracte finalitzarà en data [·].

El contracte no podrà ser prorrogat automàticament sense el consentiment exprés i per escrit de l'artista.

[A1: Les parts acorden que el contracte tingui una durada indefinida.]

OBRES EN POSSESSIÓ DE LA GALERIA: COMODAT

La galeria podrà tenir obra de l'artista en comodat amb la finalitat de poder exhibir-la a tercers que desitgin adquirir-la i, així, facilitar-ne la venda.

La galeria es compromet a custodiar en bon estat l'obra de l'artista que té en possessió, i a restituir-la a l'artista o la persona que l'artista autoritzi expressament per escrit quan aquest contracte s'acabi.

L'únic ús que la galeria pot fer de les esmentades obres és el d'exhibició als següents espais expositius de la galeria: *[llista dels espais expositius autoritzats per l'artista]*.

Si la galeria té interès a exhibir les obres en altres espais expositius de la seva titularitat o de tercers, haurà de comptar amb l'autorització expressa per escrit de l'artista. La galeria assumeix la responsabilitat sobre els desperfectes o altres danys que puguin patir les obres cedides a tercers.

Quant a l'empara d'aquesta clàusula, l'artista entregui l'obra a la galeria, aquesta tindrà l'obligació de firmar l'albarà d'entrega de l'obra. Si la galeria no firma l'albarà, l'artista pot negar-se a entregar l'obra.

Quan s'acabi aquest contracte, la galeria posarà a disposició de l'artista tota l'obra que estigui en possessió seva.

DRETS D'AUTOR

Amb la firma d'aquest contracte, no s'entenen cedits els drets de la propietat intel·lectual sobre la seva obra, amb la excepció del que es preveu en aquesta clàusula.

L'autor autoritza la galeria, durant la vigència d'aquest contracte, a la reproducció de la seva obra a l'únic efecte que aquesta pugui ser inclosa al catàleg que il·lustri les exposicions en què intervingui l'autor.

L'autor autoritza la galeria, durant la vigència d'aquest contracte, al dret de comunicació al públic de la seva obra a l'espai que la galeria té reservat habitualment per a l'exposició d'obra.

RESOLUCIÓ

Aquest contracte podrà ser resolt per la part innocent amb motiu d'incompliment greu de les obligacions principals del contracte. En qualsevol cas, tindran la consideració de incompliment greu de les obligacions del contracte els incompliments següents:

- **Incompliments de l'artista:**
 - » No participar sense causa justa en els actes i esdeveniments de la galeria.
 - » No produir el número d'obres noves de conformitat amb aquest acord.
 - » No posar a disposició de la galeria la producció d'obra de conformitat amb aquest acord.
- **Incompliments de la galeria:**
 - » No assolir el número mínim d'exposicions individuals acordat en aquest contracte.
 - » No assolir el número mínim d'exposicions col·lectives acordat en aquest contracte.
 - » No entregar les provisions de fons per a la producció d'obra sol·licitades per l'artista.
 - » No realitzar puntualment les liquidacions de les vendes.
 - » No entregar puntualment a l'artista la part de les vendes que li corresponen així com les despeses de producció que aquest hagués avançat.
 - » No tenir subscripta la pòlissa d'assegurances que cobreixi la custòdia i transport de les obres objecte d'aquest contracte.
 - » Realitzar actes promocionals que puguin perjudicar la imatge i reputació de l'artista al sector.
- En cas de mort de l'artista.
- En cas de declaració de concurs de la galeria.

- En cas de dissolució de la galeria.
- En cas de mutu acord de les parts per a la finalització d'aquest contracte.

La resolució tindrà com a efecte la finalització del contracte, per tant, les parts hauran de practicar una última liquidació de conformitat amb allò que s'hagi acordat en aquest contracte per a les liquidacions, i la galeria haurà de posar a disposició de l'artista l'obra que estigui en la seva possessió.

En cas de resolució per incompliment, a més, la part innocent tindrà dret al rescabament de tots els danys i perjudicis que l'incompliment li hagi ocasionat.

DESPESES I IMPOSTOS

Tots els costos, taxes, tributs i impostos de tota mena, siguin en el moment present o en el futur, que puguin sorgir amb motiu de la formalització, execució o resolució d'aquest contracte seran a càrrec de cada una de les parts de conformitat amb el que disposa la llei.

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de [•] els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu d'aquest contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable al present contracte sigui la llei espanyola.

• • •

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADA UNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última pàgina, que es firma a l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms de l'artista]

[Nom i cognoms del titular de la galeria]

Contracte de dipòsit d'obra artística

8. Contracte de dipòsit d'obra artística

8.1. Breu explicació

En el contracte de dipòsit, l'artista entrega a una altra persona, el dipositari, una obra per a la seva custòdia. Les obligacions del dipositari són, per tant, custodiar l'obra i mantenir-la en bon estat fins que l'artista la demani de nou.

El que és essencial del contracte dipòsit és deixar ben definits aquests aspectes:

- L'inventari: quines obres s'entreguen per ser custodiades pel dipositari.
- L'obligació del dipositari de custodiar l'obra i restituir-la a l'artista o persona autoritzada.
- La gratuïtat o no del contracte de dipòsit.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte de dipòsit està regulat pels articles 1758 i següents del Codi civil. En conseqüència, tots aquells aspectes que les parts no regulin en el contracte quedaran regulats per les previsions contingudes en els esmentats articles del Codi civil.

És molt important tenir en compte que, en un contracte de dipòsit, el dipositari no pot fer ús de l'obra per a cap fi. Si el dipositari pogués fer ús de l'obra, en lloc d'estar davant d'un contracte de dipòsit, estariem davant un contracte de préstec de cosa moble, amb una regulació molt diferent.

Tenint en compte les característiques del contracte de dipòsit, no és aconsellable utilitzar-lo per regular les obligacions de custòdia de l'obra per a exposicions puntuals o per regular les obligacions de custòdia d'una galeria. Per què? Doncs perquè, en aquests casos, la persona que té l'obra en custòdia l'ha d'utilitzar, en un cas

per exposar-la –fins i tot amb vistes a una potencial venda– i en l'altre per intentar vendre-la. El més adequat en els casos d'exposició puntual o relació amb la galeria és incloure les obligacions de custòdia de l'obra en els respectius contractes: el contracte de cessió d'obra per a exposició puntual i el contracte de representació entre artista i galeria.

Segons el que s'ha exposat en el paràgraf anterior, la utilitat del model de contracte de dipòsit queda reduïda a aquells casos en què l'artista ha d'entregar l'obra temporalment a un tercer per a la seva simple custòdia. Per exemple, imagineu que exposeu en una altra ciutat on teniu un artista amic o conegut amb un taller. Per raons d'agenda, necessiteu tenir ja l'obra a la ciutat on exposareu, però l'espai artístic en què exposareu no està disponible. L'artista amic us ofereix la possibilitat que tingueu l'obra en el seu taller temporalment. En aquesta mena de situacions, convé firmar el model proposat.

8.2. Qüestions pràctiques

8.2.1. Gratuïtat i costos del dipòsit

Com que el contracte de dipòsit no és el model correcte per utilitzar en els dos casos més importants de custòdia de l'obra en el sector artístic (l'obligació de custòdia d'un espai artístic al que se li cedeix una obra temporalment per a la seva exposició i les obres en possessió d'una galeria amb la finalitat de vendre-les), la utilitat del contracte de dipòsit es redueix a situacions en què l'artista es veu en la necessitat que un tercer custodii l'obra temporalment. Aquest tercer sovint és un conegut o artista amic que ens fa un favor, ja que aquest assumeix una obligació (la custòdia i manteniment de l'obra en bon estat) a canvi de res.

En conseqüència, és lògic que sigui l'artista el que assumeixi les despeses del dipòsit. Imagineu-vos que al taller de l'artista amic es trenca una canonada. Per mantenir l'obra estalvia, l'artista amic demana a una empresa de transports que traslladi l'obra del taller a casa seva. L'amic té dret que l'artista li reemborsi aquestes despeses de transport.

Si algú que accepta l'obra en dipòsit cobra pel servei, aleshores és lògic modificar la clàusula relativa a les despeses del dipòsit i que sigui el dipositari qui les assumeixi, perquè ja no ens està fent un favor sinó que ens està donant un servei de custòdia a canvi d'un preu.

8.2.2. Entrega de l'inventari

És molt important relacionar en un annex les obres que s'entreguen en dipòsit, ja que, en cas de controvèrsia, l'artista podrà provar què va entregar en dipòsit i què se li ha de tornar.

8.2.3. Prohibició d'ús de l'obra

La clàusula de prohibició d'ús de l'obra té per objectiu evitar riscos innecessaris. La idea és senzilla: si el dipositari no pot fer ús de l'obra es redueixen els riscos de danys o pèrdua de l'obra. En cas d'ús de l'obra, el dipositari haurà de respondre per danys i pèrdua de l'obra a causa de l'ús no autoritzat.

8.3. Model de contracte

CONTRACTE DE DIPÒSIT D'OBRA ARTÍSTICA

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·] (d'ara endavant, l'«artista»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·], en nom i representació de [denominació de la galeria] amb NIF [·] i domicili social a [·] (d'ara endavant, el «dipositari»).

MANIFESTEN

- I Que l'artista és l'autor de l'obra / les obres que es detallen a la fitxa tècnica que s'adjunta com a ANNEX I a aquest contracte (d'ara endavant, l'«inventari»).
- II Que el dipositari és un professional del mercat de l'art i té interès a tenir l'inventari en dipòsit amb motiu de la relació professional entre el dipositari i l'artista.
- III Que, en conseqüència, les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE DE DIPÒSIT D'OBRA ARTÍSTICA que es regirà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

El dipositari es compromet a custodiar l'inventari en bon estat i restituir-lo quan l'artista o la persona que l'artista hagi autoritzat expressament per escrit li ho requereixin.

GRATUÏTAT

Les parts acorden que el dipòsit es faci amb caràcter gratuït.

ENTREGA DE L'INVENTARI

L'artista entrega en aquest mateix acte l'inventari al dipositari.

DEVOLUCIÓ DEL DIPÒSIT

L'artista es compromet a recollir l'inventari o alguna de les obres que hi siguin contingudes personalment o mitjançant alguna persona degudament autoritzada per ell per escrit. Alternativament, l'artista podrà utilitzar qualsevol empresa de missatgeria o transport de prestigi reconegut. Les despeses del transport aniran a càrrec de l'artista.

DESPESES DEL DIPÒSIT

L'artista té l'obligació de reemborsar al dipositari totes les despeses en què hagi incorregut per a la conservació de l'inventari.

PROHIBICIÓ D'ÚS DE L'INVENTARI

El dipositari no pot fer cap ús de l'inventari dipositat.

IMPOSTOS I TAXES

Cada part ha d'assumir els impostos que segons la llei li corresponguin.

JURISDICCIÓ I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de *[municipi d'activitat de l'artista]* els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu d'aquest contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable a aquest contracte sigui la llei espanyola.

* * *

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADASCUNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última pàgina, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms de l'artista]

[Nom i cognoms del client dipositari]

**Contracte de cessió
d'obra per a exposició
puntual**

9. Contracte de cessió d'obra per a exposició puntual

9.1. Breu explicació

En el contracte de cessió d'obra per a exposició puntual, el propietari d'una obra artística la cedeix temporalment a (normalment) una galeria o institució perquè s'exposi en un espai artístic.

El més important del contracte entre el propietari de l'obra i la institució o espai artístic és deixar ben definits aquests aspectes:

- L'obra o obres que se cedeixen.
- L'espai expositiu autoritzat.
- Duració de la cessió.
- L'embalatge, transport, muntatge, desmuntatge i assegurança.
- La cessió del dret de comunicació pública en la seva modalitat d'exposició o exhibició pública.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte de cessió d'obra per a exposició puntual és un contracte de préstec regulat en els articles 1753 i següents del Codi civil si la cessió comporta una compensació econòmica. En canvi, si la cessió es fa gratuïtament, el contracte passa a tenir la naturalesa de contracte de comodtat regulat en els articles 1741 i següents del Codi civil. En conseqüència, tots aquells aspectes que les parts no regulin en el contracte, quedaran regulats per les previsions contingudes en els esmentats articles del Codi civil.

9.2. Qüestions pràctiques

9.2.1. Identificació de l'obra o obres cedides

És molt important identificar de manera suficient quina és l'obra que se cedeix. En el model de contracte, us proposem que com a ANNEX I al contracte de cessió adjunteu la fitxa tècnica de l'obra o obres cedides.

9.2.2. L'espai autoritzat

Convé que no cedim simplement a algú l'obra per a exposar-la sinó per exposar-la en un o diversos llocs determinats i autoritzats; i això per dues raons: (i) perquè el propietari de l'obra no perdi el control sobre la seva situació i (ii) perquè cada espai artístic té un determinat prestigi en el mercat artístic que, a la vegada, per un principi associatiu molt operatiu en el món de l'art, també es transmet a l'obra. Un propietari pot tenir interès a que l'obra s'exposi en uns espais d'art i no en uns altres.

9.2.3. Entrega i devolució de l'obra

Un aspecte especialment problemàtic si no es pacta per endavant és qui ha de responsabilitzar-se de fer arribar l'obra a l'espai expositiu i, després, qui ha de responsabilitzar-se de tornar l'obra al propietari. Les clàusules 9 i 10 regulen aquests aspectes.

9.2.4. Manera d'exhibició de l'obra

En alguns casos, la institució exhibeix l'obra amb uns criteris que poden topar amb el que l'artista entén que és la seva línia creativa, personalitat artística o, de vegades fins i tot, en col·lisió amb els seus valors ètics i polítics.

Si l'artista és el titular de l'obra, el contracte preveu (i) en la clàusula 5 l'obligació d'exhibir l'obra de manera respectuosa amb la dignitat de l'artista i adequada a la seva reputació dins del sector i, per al cas que la institució ho incompleixi, (ii) l'artista està facultat per a resoldre el contracte, això és, per donar per acabat el contracte amb motiu de l'incompliment i exigir la devolució de l'obra.

9.2.5. Venda de l'obra

Els artistes sovint cedeixen les seves obres a galeries i institucions amb l'expectativa de vendre les obres. És molt important regular aquests aspectes ja en el contracte de cessió i abans de rebre ofertes. La clàusula 10 regula aquests aspectes.

9.3. Model de contracte

CONTRACTE DE CESSIÓ D'OBRA PER A EXPOSICIÓ PUNTUAL

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·] (d'ara endavant, l'«artista»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·], en nom i representació de [denominació de la galeria, museu o institució] amb NIF [·] i domicili social a [·] (d'ara endavant, la «institució»).

MANIFESTEN

- I Que l'artista és l'autor de l'obra que es detalla a la fitxa tècnica que s'adjunta com a ANNEX I a aquest contracte (d'ara endavant, l'«obra»).
- II Que la institució està interessada a exhibir l'obra a l'espai acordat en aquest acord.
- III Que, en conseqüència, les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE DE CESSIÓ D'OBRA PER A LA SEVA EXHIBICIÓ que es regirà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

L'artista s'obliga a cedir l'obra a la institució per a la seva exhibició a l'espai [lloc i descripció de l'espai].

PREU

La institució haurà de pagar [•] euros a l'artista per la cessió de l'obra.

Al preu convingut, s'hi ha d'afegir l'IVA amb el tipus impositiu que en cada moment correspongui.

[Op 1: La cessió de l'obra es fa a títol gratuït.]

FORMA DE PAGAMENT

El preu es pagarà en metàl·lic en el moment de l'entrega de l'obra.

[A1: el preu es pagarà mitjançant transferència al compte bancari amb titularitat de l'artista i amb els codis IBAN i SWIFT següents: [•] i [•].]

[A2: el preu es pagarà mitjançant [número de pagaments fraccionats] pagaments fraccionats de conformitat amb el següent calendari de pagaments [•].]

DURACIÓ DE LA CESSIÓ

Les parts acorden que l'obra es cedeixi fins la data [•].

Quan arribi l'esmentada data, la institució haurà de tornar l'obra en els terminis acordats en el present acord.

MODE D'EXHIBICIÓ DE L'OBRA

Les parts han d'acordar la manera com s'exhibeix l'obra a l'espai acordat.

[Op 1: En qualsevol cas, la institució es compromet a exhibir l'obra seguint les següents indicacions [descripció de les instruccions de l'artista a la institució].]

La institució es compromet a què el mode d'exhibició de l'obra sigui respectuós amb la dignitat de l'artista i adequada a la seva reputació dins del sector.

DRETS D'AUTOR

Amb la firma d'aquest contracte, no s'ha d'entendre com a cedits els drets de la propietat intel·lectual sobre la seva obra, excepte el que es preveu en aquesta clàusula.

Durant la vigència d'aquest contracte, l'autor autoritza la institució a reproduir la seva obra però solament perquè pugui ser inclosa en el catàleg que il·lustri les exposicions en què intervingui l'autor.

Durant la vigència d'aquest contracte, l'autor autoritza la institució a comunicar públicament la seva obra en l'espai que la institució té reservat habitualment per a l'exposició d'obra.

CUSTÒDIA DE L'OBRA

La institució es compromet a tenir cura de l'obra amb la deguda diligència, mantenint-la en perfecte estat de conservació i en un lloc adequat per a la seva exhibició.

ASSEGURANÇA

La institució es compromet a subscriure una pòlissa d'assegurança que cobreixi els desperfectes que es puguin produir durant el transcurs de l'exhibició de l'obra, així com per al seu transport.

L'obra s'ha d'assegurar per l'import de [·] euros. En l'assegurança, s'ha de designar l'artista com a beneficiari (això és, qui rep la prestació econòmica de l'assegurança en cas de sinistre).

ENTREGA DE L'OBRA

L'artista entrega l'obra a la institució en aquest mateix acte.

[A1: L'artista es compromet a entregar l'obra a la institució en el següent domicili [adreça completa d'entrega] en un termini màxim de [·] dies]. Per fer-ho, l'artista

utilitzarà qualsevol empresa de missatgeria o transport de prestigi reconegut. Els costos del transport i assegurança de l'obra aniran a càrrec de la institució. Els riscos de danys i menyscabament en l'obra durant el transport han de ser totalment assumits per la institució.]

[A2: La institució es compromet a recollir l'obra en el següent domicili [adreça completa d'entrega] en un termini màxim de [•] dies, personalment o mitjançant una empresa de missatgeria o transport, o mitjançant una persona degudament autoritzada per ella per escrit.]

Les despeses d'embalatge han de ser assumides per la institució.

DEVOLUCIÓ DE L'OBRA

Les parts acorden que la devolució de l'obra es faci:

[A1: La institució es compromet a tornar l'obra a l'artista en un termini màxim de [•] dies. Per fer-ho, la institució ha d'utilitzar qualsevol empresa de missatgeria o transport de prestigi reconegut. Els costos del transport i assegurança de l'obra han d'anar a càrrec de la institució. Els riscos de danys i menyscabament en l'obra durant el transport han de ser totalment assumits per la institució.]

[A2: L'artista es compromet a recollir l'obra en el següent domicili [adreça completa d'entrega] en un termini màxim de [•] dies, personalment o mitjançant una empresa de missatgeria o transport, o mitjançant una persona degudament autoritzada per ell per escrit.]

Les despeses d'embalatge han de ser assumides per la institució.

COSTOS I DESPESES DE L'EXHIBICIÓ DE L'OBRA

La institució assumeix sufragar tots els costos relatius a l'exposició de l'obra que, a títol enunciatiu i no limitatiu, són els següents:

- Les despeses que es generen per l'adequació de l'obra a les condicions espacials o físiques a on ha de ser exposada.

- Les despeses dels dispositius de muntatge necessaris per realitzar una exhibició de l'obra així com també les despeses del desmuntatge posterior.

PROMOCIÓ DE L'EXHIBICIÓ DE L'OBRA

La institució assumeix la promoció de l'exhibició i s'obliga a fer la difusió i distribució adequada de tots els materials promocionals.

Les parts acorden que els continguts de la promoció de l'obra per a l'exposició han de ser negociats entre elles de bona fe. En qualsevol cas, els continguts promocionals han de respectar la bona imatge i reputació de l'artista en el sector i tenir coherència amb la seva personalitat artística i línia creativa.

L'artista ha de facilitar a la institució una llista de les persones a qui desitja invitar junt amb la seva adreça postal completa i/o adreça de correu electrònic. L'artista manifesta que les persones de la llista formen part dels seus contactes i que ha aconseguit aquesta informació de conformitat amb la normativa de protecció de dades personals.

La institució assumeix sufragar tots els costos relatius a la promoció de l'exposició de l'obra que, a títol enunciatiu i no limitatiu, són els següents:

- El disseny de les invitacions de l'exposició.
- L'enviament postal de les invitacions.
- Les despeses de disseny, maquetació, fotocomposició i impressió en qualsevol mena de suport que es facin amb motiu de l'exhibició de l'obra.

L'artista té dret a quedar-se gratuïtament, com a mínim, el 10% dels catàlegs publicats amb motiu de l'exposició en cas de ser una exposició individual, i un mínim de 10 exemplars en cas de ser una exposició o esdeveniment col·lectiu.

VENDA DE L'OBRA

L'artista autoritza la institució a vendre l'obra a tercers en els termes següents:

- Preu mínim de venda al públic: [·].

- Facilitar les dades identificatives de l'adquirent als efectes de donar efectivitat als següents drets de l'artista:
 - » Dret moral d'accés a l'obra original.
 - » Dret de participació.
- La institució ha de facilitar una còpia de la factura emesa al comprador.
- La institució ha d'aconseguir del comprador l'autorització per facilitar a l'artista la informació dels punts anteriors.
- L'artista té dret a un [·] % de la base imposable de la factura emesa al comprador.
- L'artista ha d'emetre la corresponent factura a la institució.
- La institució ha d'informar immediatament quan es produeix una venda per tal que l'artista emeti la corresponent factura i, tot seguit, la institució ingressi immediatament l'import de la factura al compte corrent, amb titularitat de l'artista, següent: [IBAN amb el número de compte de l'artista].

Així mateix, l'artista reconeix a la institució un dret d'opció de compra sobre l'obra per un import de [·] euros, que la institució podrà exercitar fins la data de finalització de la cessió prevista en aquest contracte.

RESOLUCIÓ

Aquest contracte quedarà automàticament resolt en cas d'incompliment greu de les obligacions principals d'aquest contracte.

En qualsevol cas, i sense perjudici d'altres incompliments que poguessin tenir aquesta consideració, tenen la consideració d'incompliments greus d'una obligació principal els següents incompliments:

- **Incompliments de l'artista:**
 - » No posar l'obra a disposició de la institució.
- **Incompliments de la institució:**
 - » No pagar el preu de la cessió.
 - » No pagar les liquidacions de les vendes d'obra puntualment.

- » Exhibir l'obra en condicions que perjudiquin la dignitat de l'artista o el seu bon nom en el sector o amb criteris manifestament contraris a la seva identitat i línia artístiques.
- » No tenir subscrit el contracte d'assegurança de l'obra.

IMPOSTOS, TAXES, ARANZELS I ALTRES COSTOS DE NATURALESA SIMILAR

Cada part ha d'assumir els impostos que segons la llei li corresponen.

[Op1: Així mateix, les parts acorden que en cas d'existir alguna taxa, aranzel o algun altre cost, ja sigui a Espanya o al país de destinació de l'obra, aquests han de ser assumits per la institució.]

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de *[municipi d'activitat de l'artista]* els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu d'aquest contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable a aquest contracte sigui la llei espanyola.

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADASCUNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última pàgina, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms de l'artista]

[Nom i cognoms de la institució]

Contracte de comissariat d'exposició

10. Contracte de comissariat d'exposició

10.1. Breu explicació

En el contracte de comissariat d'exposició, una persona s'encarrega d'organitzar i assumir la curadoria d'una exposició per a, normalment, una institució dedicada a l'art o una galeria.

El que és essencial del contracte entre el comissari i la institució és definir bé aquests aspectes:

- El dossier-tècnic.
- La llista d'obres i artistes participants.
- Els honoraris del comissari.
- Les dates de l'exposició.
- L'espai expositiu.
- Les despeses d'embalatge, transport, muntatge i desmuntatge i assegurança de les obres.
- Les despeses de promoció de l'esdeveniment.
- Els drets de la propietat intel·lectual sobre l'exposició comissariada.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte d'encàrrec de comissariat és un contracte d'arrendament d'obra regulat als articles 1583 i següents del Codi civil. Com que el Codi civil no regula bé les necessitats entre el comissari i la institució, és molt important fixar el contracte per escrit i precisar les obligacions de cada una de les parts.

10.2. Qüestions pràctiques

10.2.1. Dossier tècnic

En el contracte de comissariat d'una exposició, el dossier tècnic és un element fonamental ja que aquest document conté la concepció de la curadoria, la idea que el comissari transmet del conjunt de les obres seleccionades. El dossier tècnic és una creació de la

intel·ligència i creativitat humanes i, per tant, resta sota la protecció de la Llei de la propietat intel·lectual.

La institució rep un exemplar del dossier tècnic per saber quin tipus de comissariat d'exposició està contractant. Tanmateix, això no vol dir que el comissari li cedeixi cap dret de la propietat intel·lectual sobre el dossier tècnic.

10.2.2. Obres comissariades i artistes participants

La institució té interès a conèixer per endavant quines obres seran comissariades i quins artistes participaran a l'exposició. Pot ser, però, que el comissari no tingui tancades les obres i artistes que hi participaran, de manera que resulta fonamental preveure què passa si una de les obres o artistes de la llista inicial finalment no està disponible en les dates previstes per a l'exposició.

Les clàusules 6 i 7 estan pensades per donar flexibilitat al comissari en cas de no disponibilitat d'obra o artistes o de baixes d'última hora. No recomanem al comissari renunciar a la flexibilitat aquí prevista ja que una simple baixa d'un artista per malaltia o indisposició tindria com a conseqüència que el comissari estaria incomplint el contracte i, per tant, s'exposa que la institució li exigeixi danys per incompliment contractual.

10.2.3. Aspectes econòmics del contracte

En el model de contracte que us proposem queden molt ben diferenciats els costos de producció i els honoraris.

Així mateix, per la naturalesa d'aquest tipus de contracte, el que és lògic és que totes les despeses associades a l'exposició vagin a càrrec de la institució i que aquestes en cap cas es puguin deduir dels honoraris que ha de percebre el comissari.

Els aspectes econòmics del contracte estan regulats en les clàusules 8 i 9.

10.2.4. Relació amb tercers

Per protegir el comissari d'eventuals reclamacions de tercers (artistes, públic participant, etc.) amb motiu de l'exposició, en el model que us proposem, el comissari actua en interès de la institució però no en el seu nom. Això és, el comissari negociarà amb tercers (especialment els artistes) però els contractes de cessió d'obra per a exposició puntual i altres contractes que pugui fer falta fer seran subscriïts entre la institució i el tercer. El comissari no subscriurà cap contracte en nom de la institució. La conseqüència d'això és que qualsevol reclamació que aquests tercers facin amb motiu dels contractes subscriïts hauran d'adreçar-se a la institució i no al comissari.

Un altre mecanisme de limitació de responsabilitat del comissari és l'obligació que té la institució de subscriure un contracte o pòlissa d'assegurança que cobreixi els danys i pèrdua de les obres així com una pòlissa de responsabilitat civil que cobreixi l'artista, col·laboradors i públic participant.

10.2.5. Drets d'autor

L'èxit de l'exposició radica en part en les obres que s'hi exhibiran. Per a això, s'ha de comptar amb un contracte de cessió d'obra per a exposició puntual de cada una de les obres. El comissari és el que ha de gestionar els esmentats contractes però aquests seran subscriïts entre la institució i els titulars de les obres. Aquest aspecte queda regulat per la clàusula 3.

Quant als drets que el comissari té sobre l'exposició, queda clar que l'autor i titular d'aquests drets és el comissari. Aquest cedeix a la institució el dret a la comunicació pública en la seva modalitat

d'exhibició pública sobre l'exposició per a les dates i lloc convingut en aquest acord. Així mateix, el comissari cedeix a la institució el dret de reproducció, distribució i comunicació pública dels materials promocionals de l'exposició per a les dates i lloc convinguts en aquest acord. Res més. El comissari pot organitzar la mateixa exposició per a altres institucions.

El comissari també cedeix els seus drets d'imatge perquè la seva imatge pugui utilitzar-se en els materials promocional, ja que la imatge del comissari és un valor.

La idea és que el comissari cedeix (però no en exclusiva) els drets de la propietat intel·lectual sobre l'exposició mínimament necessaris perquè aquesta es pugui realitzar.

Finalment, per protegir la institució de reclamacions de tercers amb motiu d'infraccions del comissari per utilitzar material protegit per drets d'autor titularitat de tercers, es preveu que el comissari respongui davant la institució pels danys ocasionats amb motiu d'aquestes infraccions.

10.3. Model de contracte

CONTRACTE DE COMISSARIAT D'EXPOSICIÓ

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•] (d'ara endavant, el «comissari»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•], en nom i representació de [denominació de la institució] amb NIF [•] i domicili social a [•] (d'ara endavant, la «institució»).

MANIFESTEN

- I Que la institució té interès a realitzar l'exposició [descripció de l'exposició] (d'ara endavant, l'«exposició») comissariada pel comissari.
- II El comissari manifesta expressament que és l'autor titular de tots els drets de la propietat intel·lectual sobre l'exposició, objecte d'aquest contracte.
- III Que el comissari té interès a comissariar l'exposició.
- IV Que les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE DE COMISSARIAT D'EXPOSICIÓ que es regirà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

El comissari es compromet a comissariar l'exposició en les dates [·] a [lloc].

DOSSIER TÈCNIC

El comissari entrega en aquest acte el dossier tècnic exhaustiu de les obres a exposar, en el qual especifica:

- La relació completa d'obres comissariades.
- La relació d'artistes participants, que no necessàriament ha de coincidir amb la relació d'obres comissariades.
- Els requeriments tècnics i les necessitats de producció i muntatge de cada una de les obres comissariades.
- Un plànol de la situació detallada del muntatge de aquelles obres que ho requereixi.
- La proposta gràfica i el desenvolupament dels elements de difusió de l'exposició.
- La proposta d'activitats i accions de comunicació de l'exposició.

S'adjunta el dossier tècnic com a ANNEX I.

OBRES COMISSARIADES

El comissari es compromet a què els titulars de les obres cedeixin a la institució, mitjançant un contracte per escrit, les obres per a l'exposició. La institució ha de firmar els acords de cessió d'obra per a exposició puntual amb els propietaris.

S'adjunta com a ANNEX II el model d'acord de cessió d'obra per a exposició puntual que la institució ha d'utilitzar.

Si no fos possible la cessió d'alguna/es de les obres comissariades, el comissari queda facultat per substituir-les per obres de naturalesa i valoració similar al sector.

ARTISTES PARTICIPANTS

El comissari es compromet a coordinar als artistes participants tant als actes preparatoris com durant l'exposició, així com a mediar entre els artistes participants i la institució.

S'adjunta com a ANNEX III la relació d'artistes participants.

En cas que no sigui possible la participació d'algun o alguns dels artistes que consten a l'ANNEX III, el comissari queda facultat per elegir artistes de naturalesa i valoració similar en el sector.

MATERIALS DE PROMOCIÓ DE L'EXPOSICIÓ

El comissari ha de facilitar les imatges, textos i altres materials visuals per a la preparació dels materials de promoció així com les targetes identificatives de les obres comissariades.

ESPAI EXPOSITIU

La institució posarà a disposició del comissari l'espai expositiu [*descripció de l'espai expositiu*] des de la data [•] per als actes preparatoris de l'exposició.

La institució es farà càrrec de qualsevol modificació o adaptació de l'espai que sigui requerida pel dossier tècnic.

INSTAL·LACIÓ I MUNTATGE DE L'EXPOSICIÓ

La institució ha d'aportar els equipaments tècnics necessaris per a la instal·lació i presentació de les obres comissariades.

HONORARIS DEL COMISSARI I ARTISTES PARTICIPANTS

La institució es compromet a pagar al comissari i als artistes participants els honoraris de conformitat amb el pressupost de l'ANNEX IV.

Als honoraris indicats, s'hi ha d'afegir l'IVA que en cada moment correspongui.

DESPESES I COSTOS DE LA PRODUCCIÓ DE L'EXPOSICIÓ

La institució ha d'assumir les despeses i costos en la producció de l'exposició, dels quals, a tall d'exemple i sense caràcter limitatiu, podem enumerar:

- Les despeses dels materials de la promoció i comunicació gràfica
- Elements comuns de difusió: senyalística.
- Assegurança de transport i dipòsit de les obres comissariades.
- Assegurança de responsabilitat civil que cobreixi el comissari, els artistes participants, els col·laboradors i el públic.
- Despeses en el muntatge, manteniment i desmuntatge de les obres comissariades.
- Despeses de transport de les obres comissariades.

TRANSPORT DE LES OBRES

El comissari ha de gestionar en nom i representació de la institució el transport de les obres, que s'encarregarà a qualsevol empresa de missatgeria o transport de prestigi reconegut. Els costos del transport i assegurança de l'obra han d'anar a càrrec de la institució.

La institució es compromet a subscriure un contracte d'assegurança per al transport de les obres comissariades.

CUSTÒDIA DE LES OBRES COMISSARIADES

La institució es compromet a conservar les obres comissariades en perfectes condicions.

La institució es compromet a subscriure un contracte d'assegurança per al muntatge, manteniment, desmuntatge i dipòsit de les obres comissariades.

DRETS D'AUTOR DE L'EXPOSICIÓ

La institució es compromet a reconèixer en tot moment el comissari com a autor de l'exposició, a no manipular-la ni modificar-la sense el consentiment exprés previ del comissari, a respectar tots i cada un dels drets morals, i a facilitar -en el

seu cas, si fos procedent- l'exercici de les facultats que integren els seus drets morals sobre l'exposició.

En particular, i sense limitar el que s'ha exposat en el paràgraf anterior, la institució es compromet a reconèixer l'autoria dels treballs del comissari en les promocions i comunicacions públiques que realitzi.

En cas que hi hagi continguts que no hagin estat creats pel comissari, aquest haurà de manifestar expressament que té cedits al seu favor tots els drets necessaris per al seu ús en l'exposició. El comissari s'ha de fer responsable de tots els perjudicis que es deriven de la infracció de drets de la propietat intel·lectual que es deriven de la falta de titularitat dels drets sobre l'exposició, sobre els materials editats o sobre algun dels materials que s'hi hagin incorporat.

El comissari cedeix a la institució el dret de comunicació pública en la seva modalitat d'exhibició pública sobre l'exposició per a les dates i lloc convinguts en aquest acord.

Així mateix, el comissari cedeix a la institució el dret de reproducció, distribució i comunicació pública dels materials promocionals de l'exposició per a les dates i lloc convinguts en aquest acord.

DRETS D'IMATGE DEL COMISSARI

El comissari cedeix a la institució l'ús de la seva imatge personal a l'efecte de difusió de l'exposició i per a la seva inclusió en catàlegs, anuncis, material audiovisual i en general qualsevol ús raonable amb la finalitat de promocionar l'exposició. En qualsevol cas, l'ús de la imatge s'haurà de fer amb el respecte que pertoca a la personalitat del comissari i a al seu prestigi dins del sector.

RESOLUCIÓ

La part innocent podrà resoldre aquest contracte en cas d'incompliment greu de les obligacions principals del contracte.

En qualsevol cas, i sense perjudici d'altres incompliments que poguessin tenir aquesta consideració, tenen la consideració d'incompliments greus d'una obligació principal els següents incompliments:

- **Incompliments del comissari:**
 - » Utilitzar continguts en vulneració dels drets de la propietat intel·lectual de tercers.
 - » No realitzar l'exposició en les dates acordades sense causa justa.
 - » No gestionar els contractes de cessió d'obra i d'altres drets de la propietat intel·lectual de conformitat amb el que estableix aquest contracte.
 - » No respectar els drets dels artistes participants.
- **Incompliments de la institució:**
 - » No pagar els honoraris i les provisions de fons de conformitat amb el que disposa aquest contracte.
 - » No firmar els acords de cessió d'obra i d'altres drets de la propietat intel·lectual quan el comissari els doni per ser firmats.
 - » No tenir subscrietes les pòlisses d'assegurança de conformitat amb aquest contracte.
 - » No posar a disposició del comissari l'espai en la data acordada per a la preparació de l'exposició.
 - » No adequar l'espai per a la realització de l'exposició.

IMPOSTOS I TAXES

Cada part ha d'assumir els impostos que segons la llei li corresponen.

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de [·] els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu del present contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable al present contracte sigui la llei espanyola.

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADASCUNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última pàgina, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms del comissari]

[Nom i cognoms del representant de la institució]

Contracte de llicència per a realitzar esdeveniments, exposicions o exhibicions

11. Contracte de llicència per realitzar esdeveniments, exposicions o exhibicions

11.1. Breu explicació

El contracte de llicència per realitzar esdeveniments, exposicions o exhibicions és un contracte en què el titular –normalment el seu creador– d'una manera especialment singular de realitzar un tipus d'esdeveniment, exposició o exhibició autoritza una altra persona perquè pugui fer un esdeveniment de l'esmentada naturalesa singular. Què és el que converteix un esdeveniment artístic en un esdeveniment que el mercat associa a unes persones, una forma de fer, unes idees, una estètica, etc? Sens dubte, la suma de molts elements però, sobretot, que hi hagi una imatge corporativa, un protocol d'actuació, un saber fer específic (s'acostuma a posar en anglès l'expressió know-how). En cas de dubte, el fet que un tercer s'interessi a poder organitzar un esdeveniment d'aquesta mena i contacti amb el pare de la idea (o el seu titular) per poder-lo organitzar és la prova irrefutable que existeix aquesta singularitat.

El més important en el contracte entre l'artista i el comitent és definir aquests aspectes:

- El manual d'ús de la marca.
- El preu de la llicència.
- La cessió en exclusiva o no.
- L'abast territorial de la llicència.
- La duració de la llicència.
- Una llista de compromisos mínims fàcilment objectivables assumits pel llicenciatari.
- Unes obligacions mínimes d'assistència del llicenciant al llicenciatari.
- Els costos relatius a la realització de l'esdeveniment.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte de llicència per a la realització d'esdeveniments, exposicions o exhibicions és un contracte atípic, és a dir, no té una regulació específica en el Codi civil ni en cap llei, raó per la qual, en aquesta mena de casos, és molt important que les parts fixin per endavant com volen regular les seves respectives obligacions. Malgrat no tenir una regulació expressa, el contracte de llicència de marca i la seva protecció estan previstos a l'article 48 de la Llei 17/2001, de 7 de desembre, de marques.

Una última observació abans d'analitzar les clàusules més rellevants d'aquest tipus de contracte: la persona que crea o l'actual titular de la marca rep la denominació de llicenciant, i la persona interessada a utilitzar la marca rep el nom de llicenciatari.

11.2. Qüestions pràctiques

11.2.1. La marca i el manual d'ús

En sentit estricte, el terme marca solament es refereix a una denominació o a un logotip associat a un producte o servei. El que el dret de marca protegeix és la facultat exclusiva de vendre o prestar serveis associats a la marca com a denominació o logotip. Si ens interessa registrar la marca com a denominació o logotip, podem inscriure-la al registre de patents i marques. Això donarà més protecció i també credibilitat.

En el contracte que us proposem el terme marca va més enllà de la simple denominació o logotip, té un sentit molt més ampli: inclou tots els materials gràfics, la concepció i idea de l'esdeveniment i del seu know-how. Aquests aspectes, al tractar-se de la creació produïda per la intel·ligència o enginy d'una persona, estan lògicament protegits per la Llei de la propietat intel·lectual. Com puc protegir la marca en aquest sentit més ampli?

L'estratègia que segueixen els titulars dels drets sobre la propietat intel·lectual d'esdeveniments de naturalesa singular consisteix a redactar un document escrit –habitualment dit el manual d'ús de la marca– que recull el màxim d'aspectes identificables amb dos objectius: (i) facilitar als potencials interessats que els seus esdeveniments siguin autèntics esdeveniments de la marca en qüestió i (ii) protegir la marca de potencials vulneracions. També podeu veure aquest contracte com una mena d'intent de franquiciar una forma d'organitzar esdeveniments, exposicions o exhibicions de naturalesa artística.

Per tant, si es vol que aquest contracte protegeixi el creador de la idea i concepció del tipus d'esdeveniment, cal que s'elabori un manual d'ús de la marca tan detallat com sigui possible i, tanmateix, suficientment genèric com perquè tercers no puguin justificar vulneracions a la marca amb l'argument que el seu esdeveniment és diferent ja que no han seguit determinats aspectes del manual d'ús de la marca.

Malgrat que no és exhaustiva, aquí teniu la llista dels elements que han de constar al manual d'ús de la marca:

- Denominació de l'esdeveniment.
- Logo i imatge corporativa.
- Protocols d'actuació amb les entitats col·laboradores.
- Protocols d'actuació amb els artistes.
- Una línia de comissariat i/o curadoria.

11.2.2. Obligacions de les parts

Al tractar-se d'un contracte en què se cedeixen drets intangibles (la llicència de la marca), és imprescindible fixar les obligacions que cada part assumeix.

Per al llicenciatari, és molt important que el contracte estableixi clarament les obligacions del llicenciant perquè li sigui possible organitzar l'esdeveniment desitjat.

Per al llicenciant, és molt important que el contracte estableixi clarament les obligacions del llicenciatari ja que una mala execució del contracte pot perjudicar la imatge de la marca.

Amb aquesta finalitat, el model de contracte preveu a la clàusula 5 les obligacions que assumeix el llicenciant i, a la clàusula 6, les que assumeix el llicenciatari.

11.2.3. Rendiment econòmic de l'esdeveniment

En aquesta mena d'esdeveniments s'obtenen ingressos per diferents vies (vendes de les obres dels artistes participants, càpsules o accions que neixen amb motiu de l'esdeveniment, sponsors, etc.).

Les clàusules 7, 8 i 9 regulen aquests aspectes econòmics. El que més importa és: qui assumeix cada cost i com es reparteixen els beneficis obtinguts.

11.3. Model de contracte

CONTRACTE DE LLICÈNCIA PER A LA REALITZACIÓ D'ESDEVENIMENTS, EXPOSICIONS O EXHIBICIONS

[Lloc], [Data]

REUNITES

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•], en nom i representació de [denominació de l'entitat] amb NIF [•] i domicili social a [•] (d'ara endavant, el «licenciador»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•], en nom i representació de [denominació del licenciatari] amb NIF [•] i domicili social a [•] (d'ara endavant, el «licenciatari»).

MANIFESTEN

- I Que el licenciadore és el titular de tots els drets de la propietat intel·lectual en la realització d'exposicions, esdeveniments o exhibicions amb les característiques següents [breu descripció]. El licenciadore ha donat a conèixer en el sector les esmentades exposicions, esdeveniments o exhibicions com a [nom pel qual es coneix aquesta mena d'esdeveniments – ve a ser com un nom comercial o la denominació d'una marca] (d'ara endavant, la «marca»).
- II Que el licenciatari està interessat a realitzar una exposició, esdeveniment o exhibició de la marca.

III Que el llicenciador té interès a què el llicenciatari realitzi una exposició, esdeveniment o exhibició de la marca.

Que les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE DE LLICÈNCIA DE MARCA que es regirà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

El llicenciador cedeix al llicenciatari l'ús de la marca per a l'esdeveniment que se celebrarà en data/es [•] en [lloc].

L'ús de la marca inclou la cessió de tots els suports gràfics, concepció del format, concreció de la idea creativa de l'esdeveniment, continguts en el manual d'ús de la marca.

S'adjunta com a ANNEX I el manual d'ús.

L'ús de la marca es limitarà a la data/es i en el lloc indicats per a l'esdeveniment.

PREU DE LA LLICÈNCIA

El llicenciatari ha de pagar [•] euros per l'ús de la marca en els termes acordats.

OBLIGACIONS DEL LLICENCIADOR

El llicenciador es compromet a:

- Facilitar al llicenciatari el manual d'ús de la marca que conté la relació dels suports gràfics, concepció del format, concreció de la idea creativa de l'esdeveniment i informació necessària per a la realització d'un esdeveniment de la marca.
- Assessorar el llicenciatari i aportar-li la seva experiència en la planificació, producció i desenvolupament de l'esdeveniment.
- Facilitar una llista d'experts per a la curadoria, disseny i muntatge.
- Buscar ajuts de viatge i transport a Espanya i [país de l'esdeveniment].

- Donar suport al llicenciatari en la programació d'activitats de l'esdeveniment.
- Promocionar l'esdeveniment a través del seu web, contactes i xarxes socials.

OBLIGACIONS DEL LLICENCIATARI

El llicenciatari es compromet a:

- Respectar el manual d'ús de la marca.
- A aportar continguts en la url de la web del llicenciadador dedicada l'esdeveniment: [www.webdelllicenciador/esdeveniment.com].
- Pagar [•] en concepte de part dels costos de l'allotjament de la web que el llicenciadador assumeix.
- Trobar un lloc adequat per realitzar l'esdeveniment.
- Determinar les dates adequades per a l'esdeveniment amb la finalitat d'evitar coincidir amb altres esdeveniments que poguessin reduir la presència de participants a l'esdeveniment.
- Contactar amb entitats i membres de prestigi conegut entre la comunitat artística local per invitar-los a la participació en l'esdeveniment.
- Elaborar el pla de comunicació i llançar la convocatòria d'artistes amb [•] mesos d'antelació a l'esdeveniment. La convocatòria s'ha de tancar amb [•] mesos d'antelació a l'esdeveniment.
- Convocar un jurat, seleccionar artistes i elaborar tota la programació.
- Realitzar la comunicació de l'esdeveniment.
- Desenvolupar la línia gràfica de l'esdeveniment en coherència i seguint les línies marcades pel manual d'ús de la marca.
- Distribuir el material gràfic promocional amb [•] antelació a l'esdeveniment.
- Realitzar les accions de comunicació i promoció de l'esdeveniment a través de les xarxes socials.
- Assumir els honoraris de la curadoria i/o comissariat de l'esdeveniment.
- Assumir les despeses i costos de la comunicació i promoció de l'esdeveniment.

- Assumir les despeses i costos de viatge, allotjament i dietes d'un col·laborador del llicenciador designat per ell.
- Subscriure o verificar que un tercer subscriu una pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil que cobreixi la custòdia de l'obra i el seu transport.

VENDES D'OBRA

La comissió per venda d'obra durant l'esdeveniment acordada amb els artistes serà de [·] % sobre el preu de venda al públic. El llicenciador i el llicenciatari es repartiran al [·] % els ingressos per comissions de venda d'obra.

CÀPSULES

En cas que, amb motiu de l'esdeveniment, es generin accions fora de l'espai de l'esdeveniment (d'ara endavant, «càpsules»), el llicenciatari i el llicenciador hauran de negociar de bona fe els termes i condicions de les càpsules esmentades.

En absència d'acord específic sobre les càpsules, les parts acorden:

- Per a les càpsules aconseguides pel llicenciatari, aquest haurà d'entregar un [·] % dels ingressos aconseguits al llicenciador en concepte de comissió.
- Per a les càpsules aconseguides pel llicenciador, aquest tindrà dret a retenir [·] % en concepte de comissió i l'obligació de reinvertir la resta com a pressupost per a l'esdeveniment.

PATROCINADORS

Ambdues parts es comprometen a buscar activament patrocinadors per a l'esdeveniment.

Quant als ingressos que provenguin dels patrocinadors, les parts acorden:

- Per als patrocinadors aconseguits pel llicenciatari, aquest haurà d'entregar un [·] % dels ingressos aconseguits al llicenciador en concepte de comissió.
- Per als patrocinadors aconseguits pel llicenciador, aquest tindrà dret a retenir [·] % en concepte de comissió i l'obligació de reinvertir la resta com a pressupost per a l'esdeveniment.

RESOLUCIÓ

Aquest contracte quedarà automàticament resolt en cas d'incompliment greu de les obligacions principals d'aquest contracte.

En qualsevol cas, i sens perjudici d'altres incompliments que poguessin tenir aquesta consideració, tindran la consideració d'incompliments greus d'una obligació principal els següents incompliments:

- **Incompliments del licenciadador:**
 - » Haver cedit l'ús de una marca en vulneració de drets de la propietat intel·lectual de tercers.
 - » No assessorar amb prou diligència el licenciatari per a l'ús efectiu de la marca.
 - » No promocionar l'esdeveniment a través del seu web, contactes i xarxes socials.
- **Incompliments del licenciatari:**
 - » No pagar la llicència de la marca.
 - » No respectar el manual d'ús de la marca.
 - » No realitzar les accions necessàries per a la realització de l'esdeveniment.
 - » No pagar els honoraris de la curadoria i/o comissariat de l'esdeveniment.
 - » No dur a terme les liquidacions de venda d'obra de conformitat amb aquest contracte.
 - » No subscriure o verificar que un tercer subscriu una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil que cobreixi la custòdia de l'obra i el seu transport.
 - » Utilitzar continguts protegits per drets de la propietat intel·lectual titularitat de tercers en l'esdeveniment o durant la seva preparació.
 - » No respectar o vetllar per tal que es respectin els drets dels artistes participants.

IMPOSTOS, TAXES, ARANZELS I ALTRES COSTOS

Cada part ha d'assumir els impostos que segons la llei li corresponen.

[Op1: Així mateix, les parts acorden que en cas d'existir alguna taxa, aranzel o algun altre cost, ja sigui a Espanya o al país de destinació de l'obra, aquests seran assumits pel comprador.]

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de *[municipi d'activitat del cedent]* els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu d'aquest contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable a aquest contracte sigui la llei espanyola.

* * *

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADA UNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última pàgina, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

*[Nom i cognoms representant
licenciador]*

*[Nom i cognoms representant
licenciatari]*

Contracte de cessió d'imatge

12. Contracte de cessió d'imatge

12.1. Breu explicació

La cessió dels drets d'imatge, en general, implica la transmissió a un tercer del dret d'ús de la nostra pròpia imatge, per a l'ús de fotografies, imatges, escenes, etc.

El contracte que us proposem té una finalitat molt concreta: regula les relacions entre l'artista i aquella persona que us cedeix els seus drets d'imatge per a la seva participació a la vostra obra artística, ja sigui com a col·laborador, actor o actriu, figurant, etc. Per a altres finalitats com, per exemple, cedir els drets d'imatge per a campanyes publicitàries, es necessita un altre tipus de model.

És essencial que en el contracte de cessió dels drets d'imatge que us proposem es tingui en compte:

- Per a quina obra es cedeix.
- Per a quin territori i durant quant temps.

Des d'un punt de vista jurídic, el contracte de cessió de drets d'imatge no té una regulació específica ni en el Codi civil ni en cap altra llei. És per això que convé regular bé tot el que ens interressi tenir en compte en el contracte.

12.2. Qüestions pràctiques

A la clàusula 1 s'estableix l'objecte, és a dir, la pròpia cessió com a tal. El més destacable és deixar limitat si es fa amb caràcter exclusiu o no i, sobretot, especificar l'objecte de la intervenció del cedent, ja sigui com actor o actriu, col·laborador, entrevistat, figurant, etc.

A la clàusula 2 es delimita l'abast territorial de la cessió. El més important que s'ha de tenir en compte de la clàusula és tenir present que la delimitació ha de ser en positiu, per exemple «se ce-

deix per a tots els països del món» o «se cedeix per a Alemanya» o «Se cedeix per a [•] teatre (o sala)».

Finalment, hem de tenir en compte que si qui ens cedeix els drets és un menor necessitem el seu consentiment i, a més, el dels seus pares o tutors legals. En aquest tipus de casos, us recomanem que la cessió la firmin tant el menor com els seus pares o tutors legals.

12.3. Model de contracte

CONTRACTE DE CESSIÓ DE DRETS D'IMATGE

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·] (d'ara en endavant, el «cedent»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·]. (d'ara en endavant, el «cessionari»).

MANIFESTEN

- I Que el cessionari, en la seva condició d'artista, està produint l'obra audiovisual [nom de l'obra] (d'ara endavant, l'«obra»).
- II Que el cessionari necessita imatges i/o la veu del cedent per a la creació de l'obra.
- III Que el cedent està interessat en la cessió dels seus drets d'imatge per a la participació en aquesta obra com a *lactor/col.laborador/entrevistat/figurant/...*.
- IV Que, en conseqüència, les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE DE CESSIÓ DE DRETS D'IMATGE que es registrarà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

El cedent s'obliga a cedir al cessionari, sense caràcter exclusiu, els drets sobre la seva imatge per a l'obra on intervé com a *[actor/col·laborador/entrevistat/figurant/...]*.

ÀMBIT TERRITORIAL DE LA CESSIÓ

Els drets d'imatge se cedeixen per a tots els països del món.

ABAST DE LA CESSIÓ

La cessió dels drets d'imatge es limita a la modalitat prevista a l'obra que consisteix en *[breu descripció de la modalitat: gravació d'àudio, fotografia, gravació de veu, etc.]*, que en qualsevol cas haurà de respectar el dret a l'honor del cedent en els termes previstos en la Llei orgànica 1/85, de 5 de maig, de protecció civil al dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

PREU

La cessió dels drets d'imatge es fa de forma gratuïta.

[A1: El cessionari haurà de pagar [•] euros al cedent. El preu serà pagat en [metàlic/mitjançant transferència/taló/...].]

DURACIÓ DE LA CESSIÓ

La cessió dels drets es fa amb caràcter indefinit.

[A1: La cessió dels drets finalitzarà en data [•].]

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de *[municipi de l'activitat del cedent]* els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu d'aquest contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable a aquest contracte és la llei espanyola.

* * *

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADA UNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms cedent]

[Nom i cognoms cessionari]

Contracte de cessió de drets de la propietat intel·lectual

13. Contracte de cessió de drets de la propietat intel·lectual

13.1. Breu explicació

El contracte de cessió de drets de la propietat intel·lectual permet al titular d'un dret transmetre'n la titularitat a un tercer. La cessió de drets de la propietat intel·lectual està regulada pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de propietat intel·lectual, es regularitza, aclareix i harmonitza les disposicions legals vigents sobre la matèria (en endavant, la «Llei de la propietat intel·lectual»).

El més important en un contracte de cessió de drets és respondre les següents preguntes:

- Quins drets se cedeixen?
- En quina modalitat se cedeixen?
- Per a quins territoris se cedeixen?
- Durant quant de temps se cedeixen?
- Se cedeixen en exclusiva o no?

13.2. Qüestions pràctiques

13.2.1. Quins drets se cedeixen?

En relació amb la pregunta quins drets se cedeixen? És molt important saber que hi ha uns drets que es poden cedir i uns altres que no. Hi ha dos grans blocs de drets: (i) els drets morals i (ii) els drets patrimonials.

Els drets morals no es poden cedir en vida de l'autor. Són:

- El dret de divulgació (la decisió de donar a conèixer l'obra al públic o no).
- El dret de paternitat (el dret a ser reconegut com a autor de l'obra).

- El dret d'integritat (el dret a que ningú modifiqui l'obra original sense el consentiment de l'autor).
- El dret de modificació (el dret de l'autor a modificar la seva pròpia obra original).
- El dret d'accés a l'exemplar únic o rar de l'obra (el propietari de l'obra té l'obligació de facilitar a l'artista l'accés a l'obra original).

Qualsevol cessió d'aquests drets morals serà nul·la de ple dret, és a dir, que encara que es firmi un contracte de cessió, aquest no tindrà cap validesa.

Així mateix, els drets patrimonials es divideixen en (i) drets d'explo-tació i (ii) altres drets.

Els drets d'explo-tació són els drets amb valor patrimonial sobre els quals el titular té control i pot decidir si un tercer els pot exercitar o no. Aquests són:

- El dret a reproduir l'obra (el dret a fer còpies).
- El dret de distribució (el dret a distribuir o posar en circulació en el mercat exemplars de l'obra).
- El dret de comunicació pública (el dret a exposar una obra en públic o no).
- El dret de transformació (el dret a realitzar una obra deriva-da de la primera).
- El dret de col·lecció (el dret a recopilar obres de l'artista en format de col·lecció, per exemple, les obres completes d'un escriptor).

Els drets de simple remuneració són drets a percebre una simple compensació econòmica si es dona una determinada circumstàn-cia. Aquests drets són:

- El dret de participació (quan un professional del món de l'art ven una obra artística que ja estava al mercat de l'art, l'artista té dret a percebre una remuneració en forma de percentatge sobre l'import de la venda de conformitat amb la Llei 3/2008, de 23 de desembre, relativa al dret de participació en benefici de l'autor d'una obra d'art original).
- Compensació equitativa per còpia privada (l'autor d'un producte audiovisual que s'ha comercialitzat no té control sobre la venda de còpies de la seva obra, però té dret a una compensació econòmica).

Els drets patrimonials poden ser objecte de les següents modalitats de gestió:

- Gestió col·lectiva obligatòria.
- Gestió col·lectiva voluntària.
- Gestió individual.

La Llei de propietat intel·lectual no permet que l'artista gestioni determinats drets per si mateix. Les entitats de gestió col·lectiva, com ara VEGAP, són les entitats autoritzades per llei a gestionar els drets de gestió col·lectiva obligatòria en benefici dels artistes. Un exemple de dret de gestió col·lectiva obligatòria és el dret a la compensació equitativa per còpia privada.

Els drets d'explotació relacionats més amunt són drets que permeten la gestió individual i, per tant, l'artista podrà subscriure els contractes de cessió de drets amb tercers que vulgui. El model de contracte que us proposem serveix per a la cessió d'aquests drets.

L'artista, en lloc de gestionar aquests drets d'explotació per si mateix, pot subscriure un contracte amb VEGAP perquè gestioni aquests drets d'explotació sobre una obra en nom de l'autor. En

aquest cas, la gestió deixa de ser individual i passa a ser col·lectiva. Com que la decisió és una potestat lliure de l'artista, els drets passen a dir-se drets de gestió col·lectiva voluntària.

En conclusió, a la pregunta quins drets se cedeixen? la resposta és que se cedeixen solament aquells drets d'explotació que s'han previst en el contracte. Els drets morals i els drets d'explotació col·lectiva obligatòria no es poden cedir.

13.2.2. En quina modalitat se cedeixen els drets?

Una cop hem determinat quins drets se cedeixen, hem de preguntar-nos per la seva modalitat de cessió. Per exemple, podem cedir el dret de reproducció d'una obra perquè es facin estampacions a samarretes. La modalitat de cessió serà la reproducció serigràfica en estampats per a merchandising. En el cas que nosaltres fóssim els cessionaris (els que adquireixen el dret cedit per l'artista o el seu titular) d'aquest dret de reproducció, no podríem reproduir l'obra per a una revista en línia, per exemple, ja que la reproducció digital per a la web és una altra modalitat. Si en el contracte no s'especifica la modalitat, la cessió quedarà limitada a la modalitat necessària perquè el contracte no perdi sentit, però no se n'hi inclourà cap altra més.

13.2.3. Per quant temps se cedeixen els drets?

A diferència de la compravenda d'una obra artística, en la qual l'entrega del suport material de l'obra al client es fa amb caràcter permanent, la cessió de drets està limitada temporalment. Les parts poden acordar lliurement la duració de la cessió de drets.

Tanmateix, la possibilitat de cedir drets d'explotació té una limitació temporal: als setanta anys a comptar des de la mort o declara-

ció de defunció de l'autor, els drets de la propietat intel·lectual de l'obra entren en domini públic i qualsevol persona pot fer-ne ús.

Aquesta limitació, la comentem solament per curiositat perquè, a efectes pràctics, entenem que els artistes que utilitzin aquest model que proposem ho faran... perquè encara són vius.

13.2.4. S'han cedit amb caràcter exclusiu o no?

Un aspecte pràctic fonamental és si els drets que s'han cedit en la modalitat prevista en el contracte se cedeixen amb caràcter exclusiu o no. La diferència és molt important: si se cedeixen en exclusiva, solament el cessionari (que adquireix el dret gràcies al contracte de cessió) podrà fer ús del dret cedit per a les modalitats, per al territori i per a la durada determinats en el contracte. Ni l'artista ni ningú més podrà fer ús del dret cedit en exclusiva. En canvi, si el dret se cedeix no en exclusiva, vol dir que s'autoritza el cessionari a fer ús del dret sense que això impedeixi que l'artista o tercers també puguin fer-ne ús. Si el contracte no preveu res en relació amb l'exclusivitat, s'entén que la cessió de drets s'ha fet amb caràcter no exclusiu.

13.3. Model de contracte

CONTRACTE DE CESSIÓ DE DRETS DE LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL SOBRE OBRA ARTÍSTICA

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•] (d'ara endavant, el «cedent»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•], en nom i representació de [denominació de la galeria] amb NIF [•] i domicili social a [•] (d'ara endavant, el «cessionari»).

MANIFESTEN

- I Que el cedent és el titular dels drets de la propietat intel·lectual sobre l'obra que es detalla a la fitxa tècnica que s'adjunta com a ANNEX I a aquest contracte (d'ara endavant, l'«obra»).
- II Que el cessionari està interessat en la cessió dels drets de la propietat intel·lectual sobre l'obra relacionats en el clausulat d'aquest contracte.
- III Que, en conseqüència, les parts han acordat subscriure aquest CONTRACTE DE CESSIÓ DE DRETS DE LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL SOBRE OBRA ARTÍSTICA que es registrarà per les següents

CLÀUSULES

OBJECTE

El cedent s'obliga a cedir al cessionari, *[sense caràcter exclusiu/amb caràcter exclusiu]*, els següents drets de la propietat intel·lectual sobre l'obra:

- *[descripció del dret cedit]* per a la modalitat *[descripció de la modalitat]*.
- *[descripció del dret cedit]* per a la modalitat *[descripció de la modalitat]*.
- Etc.

D'ara endavant, tots els drets aquí relacionats seran referits com els «drets».

La llista de drets cedits té el caràcter de limitadora, això és, no es pot entendre la inclusió d'altres drets per proximitat o analogia: solament se cedeixen els drets de la llista i, únicament i exclusivament, per a les modalitats previstes per a cadascun d'ells.

PREU

El cessionari ha de pagar [•] euros al cedent.

Al preu convingut, s'hi ha d'afegir l'IVA amb el tipus impositiu que en cada moment correspongui.

FORMA DE PAGAMENT

El preu es pagarà en metàl·lic en el moment de l'entrega de l'obra.

[A1: el preu es pagarà mitjançant transferència al compte bancari amb titularitat del cedent amb els codis IBAN i SWIFT següents: [•] i [•].]

[A2: el preu es pagarà mitjançant [número de pagaments fraccionats] pagaments fraccionats a pagament de conformitat amb el següent calendari de pagaments [•].]

DURACIÓ DE LA CESSIÓ

La cessió dels drets finalitzarà en data [•].

[A1: la cessió dels drets es fa amb caràcter indefinit.]

ÀMBIT TERRITORIAL DE LA CESSIÓ

La cessió dels drets es fa per als territoris següents: *[llista dels territoris o països per on se cedeixen els drets]*.

[A1: la cessió dels drets té abast mundial, això és, es fa per a tots els països i territoris del món.]

RESPONSABILITAT DEL CEDENT

El cedent respon davant el cessionari de qualsevol acció de responsabilitat davant de tercers en cas d'infracció o vulneració dels seus drets de la propietat intel·lectual sobre l'obra.

El cessionari s'obliga a posar en coneixement del cedent de qualsevol reclamació de tercers fundada en la infracció o vulneració dels drets de la propietat intel·lectual sobre l'obra en el termini de 7 dies naturals a comptar des que tingué o pogué tenir coneixement de la reclamació. Si el cessionari no compleix amb l'esmentat termini imperativament, el cessionari no ha de respondre per cap dany o perjudici que la reclamació del tercer li pugui causar.

En cas de procediment judicial, el cessionari es compromet a col·laborar amb el cedent en la defensa dels seus drets.

RESOLUCIÓ

Les parts poden resoldre aquest contracte en cas d'incompliment greu de les obligacions principals del aquest contracte.

En qualsevol cas, i sense perjudici d'altres incompliments que poguessin tenir aquesta consideració, tindran la consideració d'incompliments greus d'una obligació principal els següents incompliments:

- **Incompliments del cedent:**
 - » Que la cessió de drets d'aquest contracte es faci en vulneració greu dels drets de la propietat intel·lectual de tercers.

- **Incompliments del cessionari:**
 - » No pagar el preu convingut per la cessió.
 - » No respectar l'àmbit territorial de la cessió.
 - » Utilitzar els drets cedits per a modalitats no autoritzades.
 - » Fer un ús dels drets cedits en perjudici de la imatge, reputació i/o dignitat del cedent.

IMPOSTOS, TAXES, ARANZELS I ALTRES COSTOS

Cada part haurà d'assumir els impostos que segons la llei li corresponguin.

[Op1: Així mateix, les parts acorden que en cas d'existir alguna taxa, aranzel o un altre cost, ja sigui a Espanya o en el país de destí de l'obra, els assumirà el cessionari.]

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de *[municipi d'activitat del cedent]* els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu d'aquest contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable a aquest contracte és la llei espanyola.

...

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADASCUNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última pàgina, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms del cedent]

[Nom i cognoms del cessionari]

Autorització a un tercer per realitzar determinats actes en nom de l'artista

14. Autorització a un tercer per realitzar determinats actes en nom de l'artista

14.1. Breu explicació

Una autorització és un document que permet a una persona (l'autoritzada) fer o realitzar alguna cosa en nom d'una altra persona (l'autoritzant).

14.2. Qüestions pràctiques

Emetre una autorització no té gaire complicació, però cal que tinguem en compte:

- L'autorització sempre haurà d'anar acompanyada del DNI (o fotocòpia) de l'autoritzant, i es recomana que també hi hagi el DNI de l'autoritzat.
- Les autoritzacions sempre són nominals, és a dir, haurem de fer constar el nom, cognoms i DNI (o NIE o passaport) de l'autoritzat.
- A l'autorització hem d'indicar sempre per a quin acte o per a quina gestió autoritzem el tercer.
 - » Com a nota (o recomanació), us indiquem que, si autoritzem una sola persona perquè faci diversos actes o gestions molt diferenciades entre si, és millor que feu tantes autoritzacions com gestions hi hagi. Per evitar que ens posin problemes, hem de mantenir el document tan simple com puguem, d'aquí la recomanació: una autorització per a cada gestió.
- Encara que en el model que us presentem no aparegui, hi ha la possibilitat de limitar l'autorització temporalment. Això evitarà que la persona autoritzada ho estigui indefinidament. Per fer-ho, hem d'afegir una clàusula que indiqui:
 - » Aquesta autorització *[té una vàlidesa de [•] dies]* o *[és vàlida fins el [•] de [•] de [•].]*

És important saber que per a segons quins actes o segons quins tràmits, sobretot els lligats amb l'Administració pública, perquè l'autorització sigui vàlida, ens poden demanar algun element probatori afegit, com per exemple:

- Que la fotocopia del DNI estigui compulsada, és a dir, una còpia oficial del DNI, que ens la podrà fer un notari o alguna entitat pública com un ajuntament o una comissaria.
- Que l'autorització estigui diligenciada (o es faci mitjançant diligència). Això significa que el propi document d'autorització (no el DNI) haurà d'estar diligenciat (comparat) per un notari o alguna entitat pública com l'ajuntament o una comissaria.

Per tant, abans d'emetre l'autorització, hem d'informar-nos dels requisits exigits per tal que l'autorització sigui vàlida segons el tràmit que vulguem fer.

14.3. Model d'autorització

AUTORITZACIÓ

[Lloc], [Data]

Jo, [Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [·] AUTORITZO A [Nom i cognoms], major d'edat, amb NIF o número de passaport [·], a realitzar en nom meu les gestions relatives a [explicació de la gestió a realitzar], mitjançant l'entrega d'aquesta autorització, acompanyada de la fotocopia del DNI de tots dos.

I, com a prova d'això, tots dos firmen aquesta **AUTORITZACIÓ** així com les fotocopies dels DNI que l'acompanyen.

Firma autoritzant

Firma autoritzat

[Nom i cognoms]

[Nom i cognoms]

Contracte d'arrendament de local per a taller artístic

15. Contracte d'arrendament de local per a taller artístic

15.1. Breu anàlisi general

Possiblement, el contracte d'arrendament sigui un tipus de contracte al que estem més acostumats pel fet que molts de nosaltres vivim en un habitatge de lloguer i, per aquesta raó, coneixem o hem sentit a parlar de moltes de les clàusules que hi apareixen.

Si bé és cert que el contracte d'arrendament d'habitatge i el de local per a taller artístic són semblants, cal tenir en compte que no són el mateix i que algunes de les clàusules tenen diferent tractament legal. Per això entenem que cal desgranar clàusula per clàusula i deixar clar quines són les especificitats d'aquest contracte.

És molt important que en el contracte d'arrendament de local per a taller es defineixin bé aquests aspectes:

- El local que es vol llogar com a taller.
- Establir una durada, que pot ser prorrogable segons s'explica més endavant.
- Fixar una renda per l'arrendament d'aquest local.
- Les despeses de manteniment i reparacions.
- La possibilitat de cedir part de l'espai a altres artistes.

La Llei d'arrendaments urbans (LAU) regula aquest tipus de contractes junt amb els contractes d'arrendament d'habitatge i, supletòriament, quan algun conflicte no se solucioni amb la LAU, s'ha d'acudir al Codi civil, que també conté regulació per als arrendaments en els articles 1546 i següents.

Així doncs, els arrendaments de locals se sotmetran de forma imperativa a la LAU i com ja hem dit, supletòriament, al Codi civil. Tot i així, heu de saber que els arrendaments de local es regeixen principalment per les clàusules establides per la voluntat de les parts

en virtut del principi de la autonomia de la voluntat de les parts, que implica que, respectant aquells aspectes obligatoris exigits per llei, podreu pactar i negociar lliurement el contingut de les clàusules i pactes.

15.2. Qüestions pràctiques

En la clàusula 1 s'estableix l'arrendament, això és, l'obligació de l'arrendador de posar el local a disposició de l'arrendatari a canvi d'una renda. El més important d'aquesta clàusula és que a la part dels manifestos del contracte s'identifiqui el local correctament i completa. En aquest sentit, és aconsellable que l'arrendador, normalment el propietari, ens mostri l'escriptura de propietat del local i que identifiquem l'esmentada escriptura en el contracte. A la part dels manifestos, hem previst l'opció Op1 si tenim accés a l'escriptura (una còpia també fora suficient en aquest cas).

A la clàusula 2, el que s'intenta reflectir bàsicament és la destinació o ús que es donarà al local. És important afinar l'ús que es donarà al local perquè no pugui ser motiu de resolució del contracte per part de l'arrendador. Moltes vegades en els contractes es preveu un ús que no es correspon amb la realitat. Aquest fet es utilitza per alguns propietaris per treure els inquilins del taller. Convé, doncs, per evitar ensurts innecessaris, que l'ús del local com a taller artístic aparegui en el contracte.

La clàusula 3 s'ha afegit perquè, encara que és una clàusula que protegeix l'arrendador, és una clàusula que segurament trobareu en qualsevol model. No té més recorregut que el que literalment estableix, és a dir, l'obligació de l'arrendatari de tornar el local en bon estat.

Aquí es podria incloure algun altre tipus de condició, com per exemple, «tornar el local en el seu estat original» o «tornar el local amb les parets pintades de blanc».

La clàusula 4 és d'especial interès, sobre tot pel fet d'entendre quina ha de ser la durada, quina pot ser la duració mínima, i com funcionen les pròrrogues.

Comencem per la duració. La norma general diu que la duració es pactarà lliurement entre les parts.

S'ha de distingir entre l'arrendament de local i el d'habitatge. En l'arrendament de local, la durada serà la que les parts han establert lliurement al contracte. La llei no exigeix cap durada mínima ni cap pròrroga obligatòria.

En canvi, pel que fa a l'habitatge, la llei estableix una durada mínima i una pròrroga obligatòria en favor de l'arrendatari. Si es pacta una duració menor de tres anys, el dia que arribi el seu venciment el contracte es prorrogarà obligatòriament fins que el contracte arribi als tres anys, a no ser que l'arrendatari expressi el contrari amb trenta dies d'antelació a la data de venciment. Un cop assolits els tres anys, si ni l'arrendador ni l'arrendatari notifiquen a l'altra part la seva voluntat de no renovació, el contracte es prorrogarà necessàriament un any més. Dit d'una altra manera, si les parts acorden, com és molt habitual, 1 any de contracte, solament l'arrendatari pot prorrogar-lo fins als 3 anys sense que l'arrendador s'hi pugui oposar. En termes pràctics, això equival a dir que la LAU estableix una duració mínima del contracte de TRES anys en favor de l'arrendatari en cas d'arrendament d'habitatge.

La clàusula 5 estableix la renda (preu) que s'ha d'abonar per l'arrendament del local. El més destacable de la clàusula és, en pri-

mer lloc, que la renda s'ha d'abonar en un determinat període, que en el model s'ha establert en 7 dies però que també es podria establir en 5, 10 o 15 dies. I, en segon lloc, que l'arrendador té la possibilitat d'actualitzar la renda anualment segons la variació que experimenti l'IPC.

La clàusula 6 estableix la fiança que s'ha d'abonar per l'arrendament del local. Aquí radica una de les diferències amb el contracte d'arrendament d'habitatge. Mentre que en el contracte d'arrendament d'habitatge la fiança equival a una mensualitat, en el contracte d'arrendament de local, la fiança equival a dues mensualitats.

La fiança està regulada per la LAU i, per tant, és obligatòria. La fiança és la quantitat de diners que s'exigeix per assegurar o garantir les obligacions contractuals de l'arrendatari, que són bàsicament el pagament de la renda i la devolució del local en bon estat. Com dèiem, la fiança és obligatòria; són exigibles per llei l'equivalent a dues mensualitats, però alerta!, el propietari us pot demanar una fiança més alta.

La clàusula 7 cobra especial importància en el sector dels artistes perquè molts de vosaltres compartiu el vostre espai de treball. El primer que heu de saber és que en un local, quan s'hi exerceix una activitat empresarial o professional, l'arrendatari pot rellogar la finca o cedir el contracte d'arrendament sense comptar amb el consentiment de l'arrendador, així està estipulat a l'article 32 de la LAU.

Ara bé, normalment en els models que trobareu veureu que es prohibeix el relloguer o cessió. Això suposa un problema per a molts artistes, ja que per assumir el lloguer del local necessiten compartir taller. Què fer? En el contracte que us proposem, hem previst una solució que satisfà els interessos dels artistes i de molts propietaris.

En la clàusula proposada, la cessió i el sotsarrendament del contracte en la seva totalitat no està permès, de manera que ja tenim el propietari content. Malgrat la prohibició, sí que se us permet cedir part de l'espai a altres artistes, fins i tot a canvi d'una petita renda o quota, que podreu cobrar vosaltres mateixos. Això, a més, pot interessar el propietari perquè, si teniu fonts d'ingressos extra, teniu més recursos per poder pagar el lloguer. Per tal que el propietari no pensi que feu negoci amb el seu local, es preveu limitar les quotes que l'artista pot cobrar per l'espai a altres artistes.

L'última clàusula que creiem interessant comentar és la clàusula 9, relativa a les obres i al seu manteniment. És important entendre-la perquè a la pràctica és una de les clàusules que més problemes pot ocasionar entre arrendatari i arrendador, sobretot per les feines de manteniment que s'han d'anar fent en el local. Quant a les obres, és obvi que l'arrendatari ha de tenir el consentiment de l'arrendador per realitzar qualsevol tipus d'obra o acomodament del local. Aquesta clàusula va lligada a la número 3 (que ja hem comentat anteriorment) perquè l'arrendador et pot donar el seu consentiment encara que amb la condició que, quan s'abandoni el local, es deixi en les mateixes condicions en les que es va entregar.

Quant als manteniments, és important deixar clar fins a on arriben els manteniments per ús o desgast del local, i fins a on ha de pagar l'arrendatari. El nostre criteri és que el correcte és que l'arrendador es faci càrrec de tots aquells elements estructurals de la finca (i que al final suposen normalment una despesa major) mentre que l'arrendatari assumeix el cost d'aquells manteniments que afecten el dia a dia de l'ús del local, com desperfectes provocats al terra, ratlladures a les parets, etc. En aquest sentit i per crear un paràmetre objectiu que descriu què correspon assumir a cadascú, hem

cregut oportú quantificar-lo tal i com s'ofereix al model, és a dir, que tots aquells manteniments (no danys provocats per l'arrendador) que no superin els 150,00 euros, els assumirà l'arrendatari. La resta, l'haurà d'assumir l'arrendador.

15.3. Contracte d'arrendament de local per a taller artístic

CONTRACTE D'ARRENDAMENT DE LOCAL

[Lloc], [Data]

REUNITS

D'una banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•] (d'ara endavant, l'«arrendador»).

De l'altra banda,

[Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•], (d'ara endavant, l'«arrendatari»).

MANIFESTEN

- I Que l'arrendador és el propietari del local situat a la ciutat de [ciutat, carrer, número i codi postal] (d'ara endavant, el «local»).
- II Que l'arrendatari té interès a llogar el local.
- III Que l'arrendament del local anteriorment descrit es destinarà a taller artístic.

CLÀUSULES

OBJECTE

L'arrendador arrenda el local descrit en la clàusula anterior a l'arrendatari com a local de negoci destinat a taller artístic.

ESTAT D'ÚS

L'arrendatari declara rebre el local en bon estat d'ús i conservació i es compromet a tornar-lo en el mateix estat a la finalització d'aquest contracte.

DURADA

La durada de l'arrendament serà de *[número]* anys, a comptar des del dia de la data d'aquest contracte. En aquest acte, s'entreguen les claus per accedir-hi.

Un cop transcorregut el termini de *[número]* anys a què es refereix la clàusula anterior, si cap de les parts no ha notificat a l'altra la seva voluntat de no renovar-lo abans de la finalització del termini, el contracte quedarà prorrogat per anualitats successives.

RENDA

La renda és de *[quantitat en lletres majúscules]* EUROS (*[quantitat en números]*.-Euros) mensuals. A aquesta renda se li ha d'afegir l'IVA, que es pagarà conjuntament amb la renda, però diferenciant els dos conceptes.

El pagament s'efectuarà en els primers 7 dies de cada mes mitjançant transferència al compte bancari obert a nom de l'arrendador, a l'entitat *[poseu el nom del banc o caixa]* i en el compte *[poseu el SWIFT i l'IBAN del compte corrent amb titularitat de l'arrendador]*. L'arrendador queda obligat a entregar a l'arrendatari el rebut de pagament.

La renda s'actualitzarà anualment aplicant en el període d'un any (començant a comptar des de la data d'inici del contracte, i així successivament), la variació experimentada per l'IPC, publicat per l'Institut Nacional d'Estadística.

FIANÇA

A la firma d'aquest contracte, l'arrendatari entrega a l'arrendador, en concepte de fiança, la quantitat de [*quantitat en lletres majúscules*] EUROS (*quantitat en números*).-Euros), equivalent a dues mensualitats de renda, quantitat que paga en aquest mateix acte a l'arrendador. Aquest mateix document serveix com a carta de pagament.

L'arrendador ha de dipositar aquesta fiança davant l'organisme competent de la comunitat autònoma on radica l'immoble que és objecte d'arrendament.

RELLOGUER I CESSIÓ

L'arrendador autoritza l'arrendatari a cedir part de l'espai a altres artistes o professionals liberals a canvi d'una quota o renda que, un cop sumades totes, no superin la renda establerta a la clàusula cinquena d'aquest contracte.

Sense perjudici del que s'ha establert al paràgraf anterior, es prohibeix expressament que l'arrendatari rellogui o cedeixi aquest contracte en la seva totalitat.

DESPESES

Les despeses de subministraments van a càrrec de l'arrendatari, mentre que les despeses i quota de comunitat, IBI, taxes i altres impostos van a càrrec de l'arrendador.

OBRES I MANTENIMENTS

L'arrendatari no podrà realitzar obres sense el consentiment de l'arrendador.

El manteniment o reparacions necessàries de menor índole han d'anar a càrrec de l'arrendatari, sempre i quan no superin els 150 euros.

Si el manteniment o reparació necessària té un pressupost superior a 150 euros, se n'ha de fer càrrec l'arrendador.

En qualsevol cas, si hi ha desperfectes ocasionats per l'arrendatari, han d'anar a càrrec d'aquest.

DOMICILI A EFECTE DE NOTIFICACIONS

Arrendador i arrendatari fixen com a domicili el que figura respectivament a la capçalera del contracte, tot això a fi de rebre qualsevol notificació derivada del conjunt de drets i obligacions derivats d'aquest contracte.

JURISDICCIO I LLEI APLICABLE

Les parts acorden que siguin els tribunals de la ciutat de [·] els que coneguin de qualsevol controvèrsia entre les parts amb motiu del present contracte.

Així mateix, les parts acorden que la llei aplicable al present contracte sigui la llei espanyola.

* * *

I, com a prova de l'acceptació de les clàusules d'aquest contracte, les parts firmen tants exemplars com parts hi ha, al marge de CADASCUNA DE LES PÀGINES (també dels annexos), excepte aquesta última pàgina, que es firma en l'espai habilitat per a les firmes.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms arrendador]

[Nom i cognoms arrendatari]

Model de factura

16. Model de factura

16.1. Breu explicació

Un artista que viu, encara que sigui solament en part, de la seva producció artística té la consideració de professional davant l'Agència Tributària (més coneguda com a Hisenda). Això vol dir que, abans d'iniciar la seva activitat com a artista, **ha de donar-se d'alta en el Cens** d'Empresaris, Professionals i Retenidors davant l'Administració Tributària (Hisenda) mitjançant els **models 036 o 037**. Aquest tràmit es coneix popularment com «donar-se d'alta a Hisenda».

Si no ens hem donat d'alta en aquest cens i decidim enviar factures als clients, estem cometent una il·legalitat i, per tant, Hisenda ens pot sancionar. Abans de facturar hem de donar-nos d'alta a Hisenda sigui com sigui.

Si a més facturem obra o serveis artístics amb caràcter habitual, hem de donar-nos d'alta en el règim especial de treballadors autònoms davant la Seguretat Social. Què hem d'entendre per caràcter habitual? Hi ha sentències del Tribunal Suprem que consideren que una facturació per sota del salari mínim interprofessional anual no pot tenir la consideració d'habitual, a no ser que hi hagi també altres circumstàncies que acreditin el caràcter d'habitual. Hi ha artistes que amb aquest argument decideixen no donar-se d'alta com a autònoms. S'imposa un criteri de prudència: (i) Aquestes sentències no es pronuncien sobre el sector artístic; (ii) el criteri de facturació és solament un criteri, per tant, pot haver-n'hi d'altres (horaris, si és l'activitat principal o no, etc.) (iii) aquestes sentències no tenen la consideracions de llei; i (iv) malgrat que la nostra facturació sigui inferior al salari mínim interprofessional anual, la seguretat social podria sancionar-nos i exigir-nos les quotes de la segure-

tat social dels darrers 4 anys que no haguem pagat. Dit això, tornem al nostre tema: la factura.

Com ha de ser una factura? Les factures han d'elaborar-se de conformitat amb el Reial decret 1619/2012, de 30 de novembre, mitjançant el qual s'aprova el reglament pel qual es regulen les obligacions de facturació.

El més important a tenir en compte en una factura són aquests aspectes:

- Que **s'identifiqui el client** (el destinatari de la factura): (i) **denominació fiscal** (el nom que amb què consta a Hisenda, per exemple, «Gràfiques Pric» pot ser un nom comercial i, en canvi, «Paco Pérez Pérez» ser la denominació fiscal real, la persona física titular de «Gràfiques Pric» que opera com a autònom); (ii) NIF (**número de identificació fiscal**, que en el cas de les persones físiques és el DNI i en el cas de persones jurídiques (societats, associacions, etc.) es coneix habitualment com a CIF); i (iii) **adreça completa**.
- Que **s'identifiqui l'artista**.
- Que hi consti la **data de la factura**.
- Que hi consti **el número de factura** (que ha de ser correlatiu: primer la 1, després la 2, després la 3, etc).
- Que es **descriguin** amb detall els **serveis artístics prestats o l'obra artística venuda**.

Per tal que sigui més fàcil facturar sense cometre errors, hem preparat el model de factura perquè els artistes puguin facturar complint amb el que hi ha establert en el reglament de facturació.

Per facturar correctament, hem de tenir en compte dos impostos: l'impost sobre el valor afegit (IVA) i l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF o Retenció).

Primer hem de determinar la base imposable, que es l'import a partir del qual calculem la quota de l'IVA i de l'IRPF. La base imposable és el total del preu (sense IVA) de l'obra venuda o dels honoraris artístics pels serveis professionals prestats més les despeses de producció. La base imposable és l'equivalent al sou brut d'un treballador. La base imposable són els vostres diners que, com qualsevol moviment de diners, té implicacions fiscals: l'IVA i l'IRPF.

Exemple:

Obra 1.....	500 €
Obra 2	350 €
Despeses de producció obra 1	130 €
Despeses de producció obra 2.....	200 €
Base imposable	1180 €

Quina quota d'IVA he de posar a la factura?

L'IVA és un impost d'àmbit europeu i la seva regulació és d'una gran complexitat ja que ha de regular tots els sectors de l'economia per a tots els països de la Unió Europea. Per poder facturar correctament podem preguntar-nos, com a regla general: (i) on té el client el seu domicili? i (ii) és una venda d'obra o és un servei artístic professional?

Si el client té el domicili a Espanya, la venda d'obra o servei artístic està subjecta a l'IVA. Si és una venda d'obra, el tipus impositiu és del 10%, per tant, seguint l'exemple anterior, la quota de l'IVA seria de 118 euros, que és la quantitat que resulta d'aplicar a la base imposable el percentatge del tipus impositiu. Si és una prestació de serveis professionals artístics, la factura està exempta d'IVA. Per

aplicar l'exempció de manera correcta, hem de posar en algun lloc de la factura la menció: «Els serveis professionals dels artistes estan exempts d'IVA en virtut de l'art. 20. 26º de la LIVA». En el model de factura, aquesta menció la posem en l'espai destinat a comentaris.

Si el client no té el domicili a Espanya però té el seu domicili en algun país de la Unió Europea, la venda d'obra o servei artístic està subjecta a IVA. Primer hem de saber si tant l'artista com el seu client estan donats d'alta en el Registre d'Operadors Intracomunitaris. Per fer-ho, farem una cerca en l'aplicatiu que l'Agència Tributària posa a la nostra disposició. Si tots dos estan donats d'alta en el Registre d'Operadors Intracomunitaris, no posarem quota d'IVA (o posarem l'IVA a 0€ si el programa de facturació no permet no posar quota d'IVA) i en l'espai destinat a comentaris posarem: «operació intracomunitària: inversió del subjecte passiu». Què vol dir això? Amb el terme «operació intracomunitària» indiquem a hisenda que es tracta d'una entrega d'obra artística o prestació d'un servei intracomunitari (això és, a un client de la Unió Europea donat d'alta en el Registre d'Operadors Intracomunitaris i que no resideix a Espanya) i que, com a tal, nosaltres no hem de pagar la quota de l'IVA sinó que serà el client el que haurà de declarar l'IVA davant l'Agència Tributària del seu país, per això es diu «inversió de subjecte passiu». «Subjecte passiu» és el terme tècnic que el dret tributari utilitza per referir-se a la persona que està obligada al pagament de l'impost. «Inversió» en aquest cas es refereix al fet que, normalment, el subjecte passiu de l'IVA és la persona que realitza la venda o presta el servei, però que, en aquesta mena de casos –operació intracomunitària– es produeix la «inversió» ja que és el client el que haurà de declarar aquest IVA, això sí, no davant la hisenda espanyola sinó la del seu país.

Si algun dels dos (artista o client) no està donat d'alta en el Registre d'Operadors Intracomunitaris, la quota de l'IVA es calcularà com si el client tingués el domicili a Espanya.

Si el client no té el domicili a Espanya i tampoc té el seu domicili en algun país de la Unió Europea, sinó que el té en algun país de la resta del món, la venda d'obra o prestació de servei no està subjecta a l'IVA i, per tant, en la factura no posarem l'IVA (o posarem l'IVA a 0€ si el programa de facturació no permet no posar quota d'IVA), i en la part destinada a comentaris posarem que es tracta d'una exportació. En cas d'exportar obra artística, haurem de realitzar tots els tràmits necessaris per [exportar](#). Els tràmits per a l'exportació no són senzills, les empreses que exporten acostumen a contractar els serveis d'altres empreses – dites [transitàries](#) o agents de duanes– per tal que preparin la documentació necessària per a l'exportació.

Una última advertència sobre l'IVA: hem donat com a regla orientativa la pregunta «on té el client el seu domicili?». En realitat, aquesta regla solament és una simplificació pràctica. El que hem de tenir present és el lloc efectiu d'entrega de l'obra artística o el lloc efectiu de prestació dels serveis. En el món d'Internet en què vivim, no sempre està clar quin és el lloc de prestació dels serveis o fins i tot el lloc d'entrega de l'obra en casos de suport digital, i això pot fer sorgir dubtes. Si tenim dubtes sobre si una factura porta IVA o no, podem trucar al telèfon que l'Agència Tributària posa a la nostra disposició per a aquesta mena de dubtes: 900 33 55 33.

Seguint l'exemple anterior, si hem de facturar a una galeria que té domicili a Espanya, la factura ha de ser d'aquesta manera:

Obra 1.....	500 €
Obra 2.....	350 €
Despeses de producció obra 1.....	130 €
Despeses de producció obra 2.....	200 €
Base imposable.....	1180 €
IVA (10%).....	118 €

Per acabar la factura, hem de saber si porta retenció i, en cas de portar-ne, de quin percentatge.

Quina quota d'IRPF o retenció haig de posar a la factura?

Primer, quan parlem sobre IRPF o la retenció en una factura, parlem del mateix: la quantitat que el client ha de retenir i ingressar directament a l'Agència Tributària a compte de l'impost sobre la renda de l'artista.

Per elaborar correctament una factura a efectes de l'IRPF o retenció, primer hem de preguntar si la factura en qüestió ha de portar retenció o no. La resposta la trobarem analitzant la naturalesa del nostre client: hi ha clients que tenen l'obligació de practicar-nos la retenció i d'altres que no. Quan tenim un client que està obligat a retenir, la factura ha de portar la corresponent retenció.

En conseqüència, la pregunta «Quan he de posar retenció en la factura?» ha de ser «Quins clients m'han de retenir?».

La resposta a aquesta pregunta la trobem a l'article 76 del Reglament de l'IRPF, que diu:

Si el client té el domicili a Espanya i és una persona física amb la condició de consumidor final (això és, no és un autònom), aquest

no està obligat a retenir, de manera que la factura va sense IRPF o retenció. Tindran l'obligació de retenir la resta de clients residents a Espanya: (a) persones jurídiques (per exemple: societats, associacions, etc.), (b) autònoms, (c) comunitats de propietaris i (d) entitats en règim d'atribució de rendes (per exemple: les comunitats d'hereus o herències jacents, les comunitats de béns, etc.)

Si el client no té el domicili a Espanya, no poseu retenció a no ser que us ho demanin. En aquest cas no heu de preocupar-vos de saber quins clients internacionals (siguin de la Unió Europea o de la resta del món) estan obligats a retenir-vos. Si estan obligats a retenir-vos, ells són els principals interessats que ho poseu bé a la factura ja que, si no, no podran computar la factura com a despesa per les operacions que facin a Espanya i, és clar, si ho computen com a despesa –i tenen dret a fer-ho – pagaran menys impostos. Per aquells que vulgueu saber quins clients internacionals han de retenir-vos sempre podeu llegir-vos els apartats c) i d) de l'article 76 del Reglament de l'IRPF.

Finalment, una vegada sabem si hem de posar retenció o no, ens resta per saber com determinem la quota de l'IRPF o retenció de la factura.

A l'article 95 del Reglament de l'IVA, es preveu el tipus de retenció del 15%. Per a aquells artistes que es donin d'alta per primera vegada a Hisenda com a professional, el tipus de retenció és una mica més avantatjós durant els 3 primers anys d'activitat professional: 7%.

Seguint l'exemple anterior, pel cas de facturar a una galeria amb domicili a Espanya, la factura ha de fer constar:

Obra 1.....	500 €
Obra 2.....	350 €
Despeses de producció obra 1.....	130 €
Despeses de producció obra 2.....	200 €
Base imposable	1180 €
IVA (10%).....	118 €
IRPF o retenció (15%).....	-177 €
Total a pagar.....	1121 €

Observareu que l'IRPF o retenció va restant. Per què? L'import dels 177 de la retenció o IRPF és un diner de l'artista, però que el client té l'obligació de retenir-lo (és a dir, no pagar-lo a l'artista) i entregar-lo directament a Hisenda a compte de l'impost sobre la renda de l'artista. L'artista, quan en l'any següent al de la factura, presenti la declaració d'hisenda, veurà en el certificat de retenció que el seu client ha pagat 177 euros directament a Hisenda i que, lògicament, l'artista ja no haurà de pagar a Hisenda. Per aquesta raó va en negatiu, perquè és un diner que, sent nostre (i que va a parar al pagament del nostre impost sobre la renda), el client no ens l'entregarà, el reté per després entregar-lo a Hisenda.

L'IVA en canvi sí que va en positiu perquè és diner del client que nosaltres ingresem per després entregar-lo a Hisenda.

16.2. Model de factura

Núm. FACTURA [Núm. de factura]

DATA [DATA factura]

ARTISTA

Denominació fiscal [Nom i cognoms de l'artista]

NIF [Núm. de DNI de l'artista]

Adreça

Municipi

Província

Codi postal

CLIENT

Denominació fiscal

NIF

Adreça

Municipi

Província

Codi postal

Concepte: [Descripció de l'obra, performance o servei professional artístic].

- Honoraris.....[·] Euros
- Producció.....[·] Euros

Base imposable.....[·] Euros

Retenció 15% (IRPF) [només si cal].....[·] Euros

IVA [10% o exempt, segons s'escaigui].....[·] Euros

TOTAL[·] Euros

COMENTARIS

[A1: L'entrega d'obra artística té un tipus impositiu de l'IVA del 10%.]

[A2: Els SERVEIS professionals dels artistes estan exempts d'IVA en virtut del art. 20. 26º de la LIVA.]

[Op1: Aquesta factura es pagarà mitjançant una transferència bancària al compte (amb titularitat de l'artista): [número IBAN del compte corrent de l'artista].]

[Op2: Data de venciment: [data].]

[Op3: Aquesta factura es fa contra el pressupost número [número de pressupost].]

Pressupost

17. Pressupost

17.1. Breu anàlisi general

Un pressupost s'assembla a una factura però no hi té res a veure. Una factura és un document comptable exigít per llei per a la gestió de la comptabilitat. Un pressupost no és un document obligatori. És més, un pressupost acceptat pel client és un contracte, molt senzill, però un contracte a tots els efectes.

Per exemple, un pressupost acceptat pel client per a la creació d'una obra artística nova obliga l'artista a produir l'obra al preu convingut en el pressupost i a entregar-la al client. Per la seva part, el client s'obliga a pagar el preu convingut. En conseqüència, en un pressupost acceptat es donen els tres elements mínims d'un contracte que la llei exigeix: hi ha uns compromisos clars entre les parts (l'objecte del contracte), existeix voluntat de les parts d'assumir aquests compromisos (consentiment), i hi ha l'interès del client a adquirir l'obra i el de l'artista de percebre uns ingressos que li permetin viure de la seva creació artística (el que els civilistes en deien la causa del contracte o la raó econòmico-jurídica que legitima l'existència del contracte).

Un es pot preguntar: si un pressupost és un contracte, on és el seu clausulat? En el Codi civil. Seguint amb l'exemple d'un pressupost per a la creació d'una obra artística nova, podem identificar les obligacions: (i) l'obligació de l'artista de crear l'obra en els termes convinguts; (ii) una vegada acabada l'obra, l'obligació de l'artista d'entregar-la al preu convingut i (iii), finalment, l'obligació del client de pagar el preu convingut. L'obligació (i) de crear una obra nova (ja sigui una obra artística, una casa, una taula, el que sigui) està regulat en el Codi civil amb la denominació tècnica d'arrendament d'obra pels articles 1583 i següents. L'obligació (ii) d'entregar l'obra

i la (iii) de pagar el preu estén regulades en el Codi civil com a contracte de compravenda pels articles 1445 i següents. Els esmentats articles equivalen al clausulat del contracte.

En conseqüència, després de la firma d'un pressupost, l'artista que compleix el seu compromís de creació i entrega té dret a exigir el preu acordat. En cas que el client incompleixi el pagament, l'artista té un document molt potent que acredita el preu convingut i que el client està obligat a pagar: un jutge no tindria cap dubte, hi ha un contracte i el client ha de pagar el preu.

Malgrat el gran avantatge de tenir un pressupost firmat, sense un contracte que l'acompanyi (en el cas de l'exemple, un contracte d'encàrrec d'obra artística nova) tenim un problema: els artistes i els seus clients no acostumen a tenir un coneixement exacte de com el Codi civil regula aspectes molt importants com: el termini (quan el client pot exigir a l'artista l'entrega de l'obra?), la manera d'entrega de l'obra (el client ha de recollir l'obra o l'artista ha de remetre-la al domicili del client?), danys o pèrdua de l'obra (si un cop creada l'obra però abans de la recollida o entrega al client es danya o perd, qui assumeix el cost del dany o de la pèrdua?) I aquests són solament alguns dels aspectes a tenir en compte.

El Codi civil té una solució molt senzilla al desconeixement dels artistes i clients: l'artista i el client han de firmar, junt amb el pressupost, un contracte. El clausulat del contracte té preferència respecte a les disposicions del Codi civil, raó per la qual, si l'artista i el client regulen aspectes com el termini, la manera de fer l'entrega de l'obra o què passa en cas de danys o pèrdua de l'obra, sabran per endavant a què a atènyer-se: el que han acordat en el contracte.

Si les presses no permeten la firma d'un contracte, tenir un pressupost firmat és molt millor que res, ja que, com dèiem abans, el pressupost acredita el preu convingut, de manera que si el client no paga, l'artista té una forma molt fàcil de provar davant un jutge què és el que ha de pagar el client incomplidor. Així mateix, sempre podem regular, si bé sense la precisió d'un contracte, alguns aspectes concrets que ens preocupin: termini, manera d'entrega, danys o pèrdua de l'obra, etc. En el model de pressupost us convidem a regular aquests aspectes a l'apartat de comentaris.

Per a un artista, el més important d'un pressupost és que aquest document obliga el client a pagar el preu convingut, de manera que hem de verificar que la firma que el client utilitza per firmar el pressupost és la mateixa que la del seu document d'identitat. Seria molt encertat que el pressupost s'acompanyés d'una fotocòpia del document d'identitat. Si això no és possible perquè no hi ha un escàner ni impressora a prop, feu una foto al document d'identitat amb el mòbil. És fonamental acreditar que la firma del pressupost es correspon amb la firma del client.

17.2. Model de pressupost

Núm. PRESSUPOST [Número de pressupost]

DATA [Data pressupost]

ARTISTA

Denominació fiscal [Nom i cognoms de l'artista]

NIF [Número de DNI de l'artista]

Adreça

Municipi

Província

Codi postal

CLIENT

Denominació fiscal

NIF

Adreça

Municipi

Província

Codi postal

Concepte: *[Descripció de l'obra, performance o servei professional artístic].*

- Honoraris.....[•] Euros
- Producció.....[•] Euros

Preu[•] Euros

COMENTARIS

Cada part assumirà els impostos i taxes que li corresponguin segons la llei.

Data d'entrega o prestació del servei professional artístic *[data]*.

[Op1: El client entrega [•] euros a compte en concepte de provisió de fons.]

[Op2: El client recollirà personalment l'obra a [adreça completa de recollida].]

[Op3: L'artista enviarà l'obra a l'adreça [adreça completa d'entrega]. Els ports, els assumirà el client.]

Acceptació del pressupost per part del client.

Firma:

Firma:

[Nom i cognoms del client]

[Nom i cognoms de l'artista]

Certificat d'autoria

18. Certificat d'autoria

18.1. Breu explicació

El certificat d'autoria és un document en el qual l'artista afirma ser l'autor d'una obra artística.

18.2. Qüestions pràctiques

El certificat té dos objectius: (i) donar seguretat a l'adquirent que l'artista que ven l'obra n'és efectivament l'autor i (ii), en cas de disputa sobre l'autoria de l'obra, el certificat pot ser un element de prova que acrediti que l'artista n'és realment el seu autor. Tanmateix, com que es tracta d'una afirmació de la mateixa persona que diu ser-ne l'autor, el seu valor probatori és limitat. El seu valor probatori dependrà de les circumstàncies, especialment la data de creació del document. Si un artista va afirmar ser l'autor anys enrere i va entregar una certificació d'autoria a l'adquirent i l'obra, en el transcurs d'aquests anys, ha estat venuda sense cap incidència sobre la seva autoria i més tard, apareix un altre artista que diu ser-ne l'autor, la certificació d'autoria contribueix moltíssim a defensar la idea que l'artista que la va emetre anys enrere és el seu autor. En canvi, si la certificació es fa després que un altre artista afirmi ser el seu autor, aquesta segona certificació tindrà molt poc valor probatori.

En conseqüència, els elements més importants de la certificació d'autoria són:

- La data del document
- Els elements identificatius de l'obra

Quant a la data, aconsellem que la certificació d'autoria s'envii per mail al seu destinatari en un arxiu PDF firmat digitalment, preferiblement amb el DNI electrònic, de tal manera que en la firma consti la identitat de l'artista que firma i la data del segell generat electrònicament. Fer-ho així ens permet provar que l'esmentat document va ser firmat i enviat en la data en qüestió i que no ha estat elaborat de manera oportunista amb posterioritat.

18.3. Certificat d'autoria

CERTIFICAT D'AUTORIA

[Lloc], [Data]

Jo, [Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•], al lloc i data indicats a la capçalera d'aquest document, **DECLARO SER L'AUTOR** de l'obra original següent:

Títol: [títol exacte de l'obra].

Mida de l'obra: [dimensions].

Materials: [relació dels materials utilitzats].

Procés o tractament: [descripció del procés].

Descripció de la firma: [descripció de la firma de l'autor a l'obra, en cas que n'hi hagi].

Data de creació: [•]

Lloc de creació: [•]

Amb la finalitat de facilitar la identificació de l'obra, s'adjunta una imatge de l'obra com a ANNEX I a aquest document.

Amb la finalitat d'acreditar l'autoria de l'obra esmentada davant de qui ho necessiti, FIRMO AQUEST CERTIFICAT D'AUTORIA al lloc i data indicats a la capçalera.

Firma:

[Nom i cognoms de l'artista]

Albarà d'entrega d'obra

19. Albarà d'entrega d'obra

19.1. Breu explicació

Un albarà és un document que acredita l'entrega d'una mercaderia a algú, que pot ser el mateix client o un tercer. Per tant, un albarà no és un contracte sinó un simple document que s'utilitza per acreditar un fet: l'entrega d'alguna cosa a algú.

Qüestions pràctiques

L'albarà permet a l'artista acreditar que ha complert amb l'obligació d'entrega de l'obra. Com que el que es pretén és acreditar que s'ha entregat una obra artística, l'albarà ha de reflectir la següent informació:

- Determinar qui rep l'obra.
- Determinar quina obra en concret s'entrega.
- Determinar quan s'entrega l'obra.
- Determinar en quin estat s'entrega l'obra.

L'albarà que us proposem com a model permet acreditar les circumstàncies esmentades.

Si firmo un albarà, estic assumint alguna responsabilitat? La resposta és contundent: sí. Malgrat que, com hem dit més amunt, un albarà no és un contracte, firmar-lo acredita que hem rebut una obra artística. Si bé no som els propietaris de l'obra, estem en possessió –la possessió és un fet– d'una obra que no és nostra i això genera un seguit de responsabilitats: custodiar i mantenir l'obra en bon estat.

Si som precisos, quan acceptem l'entrega de l'obra artística, estem subscriuint tàcitament un contracte: el contracte de dipòsit regulat pels articles 1758 i els següents del Codi civil. Si el que volem és

acreditar l'entrega i, a més, regular com serà custodiada l'obra, hem d'utilitzar el model de contracte de dipòsit.

En alguns casos, com per exemple quan l'artista entrega l'obra al galerista (o a la inversa), n'hi ha prou amb utilitzar l'albarà per acreditar l'entrega; la custòdia de l'obra ja queda acreditada en un contracte prèviament acceptat: el contracte de representació entre artista i galerista.

19.2. Model d'albarà

ALBARÀ D'ENTREGA D'OBRA

[Lloc], [Data]

Jo, [Nom i cognoms], major d'edat, amb domicili a [adreça completa], amb NIF o número de passaport [•] **DECLARO HAVER REBUT** al lloc i data indicats a la capçalera d'aquest document:

[A1: l'obra [descripció completa de l'obra].]

[A2: les obres que figuren a l'ANNEX I que acompanya aquest document.]

He rebut l'obra / les obres en perfecte estat.

[A1: En el moment de la recepció identifico els següents desperfectes o danys a l'obra: [llista de desperfectes o danys].]

He rebut l'obra /les obres amb motiu del contracte [descripció del contracte] de data [•] subscrit entre [nom i cognoms de l'artista] i [dades identificatives de la contrapart que figura en el contracto esmentat].

Amb la finalitat que s'acrediti l'esmentada entrega, FIRMO AQUEST ALBARÀ D'ENTREGA al lloc i data indicats a la capçalera.

Firma:

[Nom i cognoms de la persona que rep l'obra]

Rebutos del rendiment del treball

20. Rebut de rendiments del treball

20.1. Breu explicació

No cal estar donat d'alta a hisenda i, per tant, tampoc cal emetre la corresponent factura ni liquidar trimestralment les declaracions tributàries per la nostra activitat com a artistes perquè ens paguin els següents conceptes:

- Impartir cursos, conferències, col·loquis, seminaris i similars amb motiu de la nostra activitat com a artistes.
- Els ingressos que provinguin del rendiment econòmic dels drets d'explotació d'obres cedides.

Per què no cal donar-se d'alta a hisenda ni emetre factura per aquests conceptes? La resposta la trobem als articles 17.2 a 20 de la Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques que estableix que els rendiments econòmics anteriors tenen la consideració de rendiments de treball i no la consideració de rendiments d'activitats econòmiques.

La venda d'obres artístiques i les performances tenen la consideració de rendiments d'activitat econòmica. Per a aquest tipus d'activitats cal donar-se d'alta a hisenda i emetre les corresponents factures. Si no ens donem d'alta i no facturem, els nostres ingressos per venda d'obra o performance són irregulars i, en cas d'inspecció, hisenda ens exigiria l'import dels impostos que hem deixat de pagar i el seu corresponent recàrrec, i, a més, ens sancionaria per no haver complert amb les nostres obligacions tributàries.

En canvi, per als rendiments del treball, no cal donar-se d'alta a hisenda ni emetre cap factura: n'hi ha prou amb emetre el rebut que pertoqui adreçat a la persona o entitat pagadora.

Per tal que el rebut sigui correcte, cal que hi figurin completes les nostres dades fiscals i les del pagador. També els ingressos per rendiments del treball estan subjectes a retenció, i, per tant, el rebut ha de fer constar la retenció que ens haurà de practicar el nostre pagador i que ha d'anar en negatiu. Per a més informació sobre les dades fiscals necessàries i sobre què és i com funciona la retenció, podeu llegir el comentari de la factura.

20.2. Model de rebut dels rendiments del treball

REBUT RENDIMENTS DEL TREBALL

[loc], [data]

Jo, [nom i cognoms de l'artista], amb NIF [·] i domicili [·], en virtut dels articles 17.2 i 101.3 de la LIRPF, **EMETO AQUEST REBUT** per les següents quantitats a percebre per mi en concepte de **rendiments del treball** de [denominació fiscal del pagador], amb NIF: [·] pels [escollir alguna de les opcions següents: (a) cursos, conferències, col·loquis, seminaris i similars, o (b) derivats de la cessió de drets d'exploació d'obres literàries, artístiques o científiques]:

[Concepte] [·]

Retenció 15% [·]

Total liquidació a ingressar en el meu compte

[Núm. IBAN del compte de l'artista] [·]

Firma:

[Nom i cognoms de l'artista]

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Plataforma
Assembleària
d'Artistes
de Catalunya